

BRUDZEW, DOBRA, KAWĘCZYN, MALANÓW, PRZYKONA,
ŚWINICE WARCKIE, TULISZKÓW, TUREK, UNIEJÓW, WŁADYSŁAWÓW

22 XII 1991

Cena 2000 zł

*Czytelnikom „Echa Turku”
z okazji Świąt Bożego Narodzenia
i Nowego Roku życzenia,
by zegar życia wybił
tylko szczęśliwe godziny*

składa
Zespół redakcyjny

Czyżby wygasła tradycja zawierania związków
mażeńskich, czy raczej zniknęły uczucia?

Jak podają księgi Urzędu Stanu Cywilnego w Dobrej, w kończącym się roku 1991 na ślubnym kobiercu stanęło jedynie 28 par. „Jedynie”, gdy ma się na uwadze obszar i liczebność gminy, jak również dane z roku poprzedniego, wówczas nowożeńców było 108, to znaczy 54 pary.

Za główną przyczynę podaje się zwykle brak środków finansowych na wyprawienie uczyty weselnej, lub też brak perspektyw na dalszą wspólną przyszłość. Czy są to jednak decydujące powody?

str. 9

Nie ma chętnych na ślub

O Miejskim Klubie Sportowym „Tur” pisze się ostatnimi czasy często. Nie chodzi bynajmniej o osiągnięcia sportowe, lecz o dokonania finansowe i organizacyjne tej „firmy”.

będzie utrzymywana w Klubie. Wcześniej dostali 21 mln od miasta na zapłacenie wynajmu sal potrzebnych do treningów i Stadionu 1000-lecia. No i co? ...

7 października zmienił się Zarząd Klubu. Prezesem został Czesław Kowalski, wiceprezesem — Andrzej Kwiatkowski.

Burmistrz Turku, który dotował MKS pod

proponował nawet kandydata na swoje miejsce myśląc, iż są to po prostu rozgrywki personalne. Jednak trener Hoffman jedyny, który mógłby poprowadzić pierwszą drużynę piłki siatkowej widząc warunki, w jakich przysłoby mu pracować i słysząc za jakie pieniądze, nie podjął żadnych rozmów.

A w jakich warunkach trenują siatkarze?

Nie tak Panowie, oj nie tak!

Na dzień 1991.04.30 straty Klubu wyniosły 59 mln 28 tys. 547 zł. Na początku roku 1991 MKS „Tur” otrzymał pieniądze (ponoć ok. 85 mln) z konińskiego Wydziału Spraw Społecznych na całoroczną pracę szkoleniową z młodzieżą (brane były pod uwagę sekcje piłki siatkowej, nożnej i sekcja motorowa). Niedawno też otrzymali dalsze 14 900 tys. zł na zapłacenie zaległych rachunków za prąd, telefony, pod warunkiem, że sekcja piłki siatkowej nadal

warunkiem, że sekcja piłki siatkowej nie zawiesi swojej działalności, poinformowany został ustnie, iż drużyna siatkowa została zgłoszona do rozgrywek. Jest to prawda, ale ...

Od czerwca bieżącego roku obaj trenerzy — Jan Kurzaj i Grzegorz Kaczorowski nie otrzymują żadnego wynagrodzenia za swoją pracę. Trenują swoje drużyny robiąc to niejako społecznie. Jan Kurzaj rozgoryczony zaistniałą sytuacją chciał się zrzec swojej funkcji i za-

Przede wszystkim nie ma sali. Drużyna juniorów trenera Kaczorowskiego trenowała w liceum. Jednak nikt z zarządu nie pofatygował się, by porozmawiać, na jakich zasadach te treningi mają się odbywać, i tak, gdy drużyna, która w sobotę ma rozegrać mecz, od poniedziałku została pozbawiona sali. Trenerowi jest po prostu wstyd wobec dyrektora liceum za zaistniałą sytuację.

str. 4

Przedsiębiorstwo
Produkccyjno-Uslugowo-Handlowe

„Dobimex” Sp z o.o.

Rzysk, 62-733 Starachocice
tel./ fax, Poddębice 76-35-90, tel. Dobra 136.

ZAPRASZA
DO HURTOWNI
ogólnospożywczych:

w Turku ul. Kaliska 648,
w Rzysku gm. Dobra przy
trasie Turek - Sieradz

oferujemy

szeroki asortyment artykułów
spożywczych (promocyjna sprzedaż
tłuszczów roślinnych prod.
krajowej)

usługi transportowe,

usługi geodezyjne

0000

W INTENCJI GÓRNIKÓW

1 grudnia w Turku z okazji górniczego święta, w kościele pod wezwaniem NSPJ odprawiona została uroczysta msza św. w intencji górników z naszego regionu górniczego i ich rodzin.

Na uroczystości obecny był rejonowy referent duszpasterstwa, ks. prałat Antoni Łassa z Konina, (biskup Roman Andrzejewski z powodu złego stanu zdrowia nie mógł zaszczyścić nas swoją obecnością), oraz przedstawiciele trzech kopalń województwa konińskiego: KWB z Konina, Kopalni Soli z Kłodawy oraz KWB „Adamów”. Władze administracyjne i samorządowe reprezentowali: wojewoda koniński Marek Naglewski, burmistrz Turku Roman Rybacki, przewodniczący Rady Miejskiej, Zbigniew Majcherek,

uczestniczył także dyrektor KWB „Adamów”, Zdzisław Czapla.

Przepiękną oprawę muzyczną nadał uroczystości występ chóru nauczycielskiego oraz chóru miejscowego kościoła. W homilii ks. prałat Antoni Łassa zwrócił uwagę na znaczenie zawodu górniczego, na jego odwieczną łączność z Kościołem — wskazuje na to chociażby stare górnicze pozdrowienie: „Szczęść Boże”. Trudny, niebezpieczny zawód górniczy łączy się ściśle z męczeństwem świętej Barbary, patronki górników. Ks. prałat stwierdził, że praca w górnictwie, bardziej niż inne, powinna być i jest uświęcona, w tym szerokim tego słowa znaczeniu. Świadczy o tym wybór patronki, wspólnota z Kościołem, jak również szczególna odpowiedzialność za siebie, swoją pracę i współtowarzysza. Jak powiedział Ojciec Święty: — *Nigdy człowiek przeciw człowiekowi, ale człowiek za człowieka*. Szczególnie sprawdza się to w pracy górniczej, bo właśnie tam „górnika za górnika” odpowiada, troszczy się o jego życie.

Msza św. zakończyła się błogosławieństwem, po czym sztandary kopalń opuściły kościół, tuż za nimi przedstawiciele władz i wszyscy zgromadzeni w kościele.

Joanna Nowicka

PS. Szkoda tylko, że nie wszyscy mieszkańcy Turku uczestniczący w nabożeństwie pamiętali, iż to sztandar i zaproszeni goście pierwsi opuszczają, w tym przypadku, kościół.

W sobotę 7 grudnia, w sanatorium Miejskiego w Turku odbyło się spotkanie przedstawicieli gmin rejonu turkowskiego, którzy przybyli na zaproszenie Jerzego Żurawieckiego.

Na drodze do powiatu

W trakcie spotkania zdecydowano o potrzebie powołania Tymczasowej Rady Powiatu. Wyznaczono sobie również zadania na najbliższy okres:

1. Zebranie informacji n/t sytuacji gmin, problemów i potrzeb itp.

2. Stworzenie w Sejmiku Wojewódzkim grupy nacisku złożonej z delegatów do Sejmiku z terenu turkowskiego (razem 12 osób).

3. Rozpoczęcie przygotowań do uformowania 30 osobowej Rady Powiatu, w skład której wchodziłoby po dwóch lub trzech przedstawicieli każdej gminy oraz czterech z Turku.

W dyskusji wskazano na problemy, które należałoby wspólnie rozwiązywać, tj. budowa wodociągów i dróg, telefonizacja. Są to bowiem bariery, które uniemożliwiają rozwój dalszych inwestycji. Pytania w większości dotyczyły kwestii konkretnych, związanych z funkcjonowaniem takiej Rady, wyborów przedstawicieli, zasad działania i zakresu kompetencji. Dyskutowano także na temat potrzeb kontynuowania takich spotkań. Szkoda jednak, że na sobotnim zebraniu obecni byli reprezentanci tylko czterech gmin. (a)

NAPAD NA STACJĘ BENZYNOWĄ W PRZYKONIE

Rankiem 7 grudnia (ok. godz. 4.30) trzech nieznanymi sprawców napadło na stację paliw w Przykonie. Podjechali skodą „Favorit” (prawdopodobnie kradzioną) i po zatankowaniu benzyny z okrzykiem „dawaj pieniądze”, sterroryzowali dwie osoby z obsługi, posługując się pistoletami (prawdopodobnie typu P-64). Pracownicy stacji nie odnieśli obrażeń, a sprawcy ulotnili się z pieniędzmi (3.600 tys.), ukradzioną galanterią i pełnym bakiem.

Był to pierwszy tego typu napad w naszej okolicy. Komenda Rejonowa prowadzi energiczne śledztwo.

Sylwia M.

Bądź ubezpieczony

W Turku działa pięć agencji ubezpieczeniowych. W ostatnich tygodniach jesteśmy świadkami wyęzzonej działalności tych firm celem zwrócenia uwagi klienta. W szczególnej sytuacji jest Państwowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który kiedyś był monopolistą w tej dziedzinie, a w tej chwili walczy z odpływem swoich klientów do innych firm. Dyrektor PZU w Turku Zofia Rychlik uważa, że proces odchodzenia klientów od jej agencji został już zahamowany, obecnie zauważa się zjawisko odwrotne. „To dlatego, że stosujemy nowe, korzystne warunki ubezpieczeń i generalnie obniżamy składki” — twierdzi pani dyrektor.

W najbliższym numerze „Echa” wydrukujemy najnowsze propozycje PZU. (a)

Droży Turkowianie!

Kończy się rok 650-lecia naszego miasta. Zbliżają się święta Bożego Narodzenia, najbardziej rodzinne święta w polskiej tradycji. Nadchodzi Nowy Rok — 1992, następny trudny rok budowania wolnej Polski, a więc i samorządu Turku, tej lokalnej odmiany odzyskanej wolności.

Zbliżające się święta to czas, kiedy zazwyczaj cichną spory i żale, kiedy zapomina się urazy i krzywdy, kiedy nawet milkną fronty wojenne. Dzięki szczególnej gościnności „Echa Turku”, możemy zwrócić się do większej liczby mieszkańców miasta i osób z nim związanych z najserdeczniejszymi życzeniami. Kierujemy

je w szczególności do zatroskanych ludzi tej małej ojczyzny, do bezradnych wobec trudności życia codziennego, do zrozpaczonych swoją osobistą, czy rodzinną niedolą. Właśnie teraz i w tym nadchodzącym roku — niech więc będzie więcej:

— życzliwości dla biedniejszych i słabszych,
— zrozumienia między zwaśnionymi,
— radości z najmniejszych nawet przemian.

Roman Rybacki
Burmistrz Miasta

Zbigniew Majcherek
Przewodniczący
Rady Miejskiej

Turku, Grudzień 1991 r.

Mikołaj w Przedszkolu nr 4

W dniu 6 grudnia w Przedszkolu KWB „Adamów” nr 4 odbyła się miła uroczystość. Na „Mikołaja” Kopalnia ufundowała swoim milusińskim kolorowy telewizor

i magnetowid. Delegacja została powitana i przyjęta przez uradowanych przedszkolaków. Dzieci zaśpiewały kilka piosenek, wyrecytowały wiersze tematycznie związane z Dniem Górnika. Po tej części artystycznej, dzieci z górnikami przeszły do sali z nowym telewizorem i magnetowidem oglądać bajki.

Radości i śmiechom nie było końca. (M)

Konkurs o Mozarcie

W dniu 5 grudnia w Państwowej Szkole Muzycznej odbył się konkurs wiedzy o życiu i twórczości wielkiego kompozytora Amadeusza Mozarta.

Impreza zorganizowana została z okazji dwusetnej rocznicy śmierci wirtuoza muzyki epoki. Do konkursu przystąpili wszyscy uczniowie Szkoły Muzycznej z klas IV—VI dziecięcej oraz I—IV młodzieżowej.

W drodze eliminacji do drugiego etapu przy-

stąpiło 14 finalistów, z których każdy miał odpowiedzieć na dwa pytania teoretyczne oraz rozpoznać utwór muzyczny. Odpowiedzi uczestników oceniało jury w składzie: Ewa Kukulka, Grażyna Radzińska, Eugeniusz Grzelak i Piotr Piasecki. Wśród pytań znalazły się na przykład: „Wymień najważniejsze opery Mozarta”, „Co wiesz o Requiem” itp.

Pierwsze miejsce w konkursie zajęła uczennica klasy VI dziecięcej Magdalena Perlińska,

Kurtuazyjna wizyta

Przedstawiciel „Echa Turku” przebywał 4 grudnia z jednodniową wizytą w redakcji dwutygodnika „Gazeta Kolska”. Wymieniono doświadczenia na temat redagowania pism lokalnych, przekazano dotychczasowy dorobek wydawniczy obu redakcji w postaci dwóch numerów ET i trzynastu GK. Krótką relację ze spotkania nadała telewizja kolska. Redaktor „Echa Turku” zaprosił kolegów z Koła do złożenia rewizyty. Zaproszenie zostało przyjęte z zadowoleniem.

„Gazeta Kolska” powstała w czerwcu tego roku. Na święta ukaże się jej 14 numer o objętości 64 stron (!), zwykle wydanie zawiera 32 strony. Wydawcą Gazety jest Urząd Miasta, a redaktorem naczelnym, zawodowy dziennikarz pan Henryk Wiatrowski. (a)

miejsce drugie ex aequo Urszula Gil z klasy I młodzieżowej oraz Lukasz Kukulski z klasy IV młodzieżowej, trzecie zaś miejsce zdobył Tomasz Marcinia z klasy II młodzieżowej. Nagrody dla laureatów konkursu ufundowali zaproszeni goście, w osobie burmistrza miasta Turku (grafiki i medal 650-lecia miasta oraz nagroda pieniężna w wys. 50 tys. zł), wójta gminy Turku (kwota 250 tys. zł na zakupienie upominku dla uczestników). Ponadto Wojewódzki Zarząd Stowarzyszenia PAX oraz Grono Pedagogiczne Szkoły Muzycznej ofiarowali nagrody książkowe. Wszyscy natomiast uczestnicy konkursu otrzymali kasety magnetofonowe z utworami Mozarta. (JN)

Przewodniczący Rady Gminy i Miasta, Mieczysław Urbaniak zwrócił się z prośbą do burmistrza o zapoznanie radnych z możliwością zaciągnięcia pożyczki na budowę oczyszczalni ścieków. Burmistrz stwierdził, że istnieje możliwość zaciągnięcia pożyczki na tę budowę, gdy wykupiony jest już teren, sporządzona została potrzebna dokumentacja, jest również wykonawca. Poza tym, jeżeli budowa ukończona zostanie w ciągu trzech lat, pożyczka zostanie umorzona w 50 proc.

Następnie wysłuchano wniosku radnego Franciszka Freusa dotyczącego zmniejszenia subwencji za 1991 rok. W tej sprawie burmistrz stwierdził, iż otrzyma on potrzebne środki finansowe z województwa i wówczas dokończona zostanie wodociągowa wieś Wola Przedmiejska, część zaś

Rura bez zgody zarządu

środków przekazana zostanie na wodociągowanie wsi Roźniatów. Dodatkowo potrzebne środki uzyskane zostaną od mieszkańców wsi, którzy sami się opodatkowali i placą na ten cel około 3,5 mln od rodziny.

Drugą część obrad poświęcono wolnym wnioskom i interpelacjom radnych. Radna Urszula Tomczyk zgłosiła wniosek o rozpatrzenie sprawy doprowadzenia ciepłej wody do bloku komunalnego. Przewodniczący Rady stwierdził, że inwestor bez zgody Urzędu założył rurę doprowadzającą ciepłą wodę do bloku. Dlatego też

otrzyma za to zapłatę dopiero w przyszłym roku, na co wykonawca wyraził zgodę, gdyż wcześniej nie uzgadniał tej kwestii. Woda jednak do tego bloku nie popłynie wcześniej, nim nie uzyska się potwierdzenia od poszczególnych lokatorów, że będą oni płacić za ciepłą wodę. Po oddaniu do użytku bloku spółdzielczego, będą wolne mieszkania o niższym standardzie i wówczas osoby, które nie placą czynszu, będą wyprowadzane z bloku komunalnego do tych mieszkań.

Radni: Dopieralski, Koziński i Kolasza wystąpili ze sprawą braku oświe-

lenia we wsiach: Wielenin Kolonia, Lekaszyń, Brzozówka i Wielenin, co w obecnym sezonie jesienno-zimowym jest szczególnie uciążliwe dla mieszkańców.

Przewodniczący Rady obiecał wystosować odpowiednie pismo do Rejonu Zakładu Energetycznego z prośbą o naprawę uszkodzenia.

Radny Antoni Warych zgłosił wniosek o zwiększenie diet radnych. Wniosek spotykał się z przychylnym stanowiskiem przewodniczącego, który uznał, że przy kolejnej sesji diety radnych wyrównane zostaną do wysokości 51 tys. zł.

Na koniec przewodniczący Rady przedstawił pismo, jakie wpłynęło na jego ręce od dyrektora Szkoły Podstawowej w Wilamowie w sprawie sfinansowania wykupu działki o pow. 0,54 ha przez Urząd Gminy i Miasta w Uniejowie, a następnie przekazanie jej w wieczystą dzierżawę dla potrzeb szkoły.

JN

Z GMIN

TULISZKÓW

Odbyła się sesja Rady Miejsko-Gminnej, na której została omówiona kontynuacja budowy drogi i zwodociągowania terenów. Pojawił się także problem przejścia od nowego roku w opiekę przez Urząd Miasta i Gminy klas zerowych i dowozu dzieci do szkół. Problem ten jest o tyle istotny, że zbliża się termin, a wcześniej nie było to przewidziane w budżecie.

BRUDZEW

W noc andrzejkową spalili sklep GS.

W Urzędzie Miasta i Gminy trwają przygotowania do rozliczeń z końca roku.

MALANÓW

Nadal jest otwarta sprawa telefonizacji miejscowości. Trwają rozmowy z Urzędem Telekomunikacji w Turku.

ŚWINICE WARCKIE

W dniu 24 listopada Gminny Ośrodek Opieki Społecznej, przy współpracy Gminnego Ośrodka Kultury w Świnicach, przygotował uroczystość dla seniorów gminy z okazji ich święta. Wśród zaproszonych gości byli: prezes Związku Emerytów i Rencistów oraz zespół śpiewaczy „Świniaczki” z kapelą ludową. Wysłuchano wystąpienia kierownika Gminnego Ośrod-

ka Pomocy Społecznej pani Grażyny Gajdeckiej, prezesa Związku Emerytów i Rencistów pana Tadeusza Szkudlarka oraz dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury pana Tadeusza Bednarka. Na część artystyczną złożyły się występy zespołów: wokalnie-instrumentalnego „Midrasz”, wykonującego muzykę oratoryjną, dziecięcej kapeli ludowej ze Stemplewa oraz zespołu wokalnie-instrumentalnego „Index”. Najstarszemu seniorowi i seniorce wręczono kwiaty. Następnie gościom poproszonym do suto zastawionych stołów przygrywała kapela ludowa.

JN

PRZYKONA

Zarząd Gminny odpowiadając na apel Stowarzyszenia Rodziców i Opiekunów Chorych z Zespołem Downa przekazał milion złotych na rzecz Fundacji „ARCO”. Rozpatrzono też podania w sprawie umorzenia podatku ciążącego na rolnikach. Podania te motywowane były trudną sytuacją w rolnictwie, brakiem środków na prowadzenie działalności i opłacania należności. Osiem podań w tej kwestii rozpatrzonych zostało pozytywnie.

Do Urzędu Gminy skierowali swe pismo również przedstawiciele Komendy Policji w Turku z prośbą o pomoc na zakupienie niezbędnego sprzętu, szczególnie komputera. Na ten cel Urząd przeznaczył kwotę 1 mln zł. JN

Sprostowanie

W numerze 1 „Echa” wymieniając założycieli Fundacji Przyjaciół Ziemi Turkowskiej pominęliśmy Pana Mariana Zajęca. Przepraszamy.

URZĘDNIICY W STATYSTYCE

Jednostka administracyjna	1	2	3	4
m. Turek	62	19	37	14
m-g Dobra	31	10	19	2
m-g Tuliszków	35	13	25	2
m-g Uniejów	35	13	23	4
g. Brudzew	22	3	14	1
g. Kawęczyn	25	7	19	2
g. Malanów	23	8	18	3
g. Przykona	21	9	16	2
g. Świnice Warckie	25	7	18	1
g. Turek	35	7	16	2
g. Władysławów	27	10	17	3
Razem	341	106	222	36

1. Ilość osób w urzędzie przed wyborami samorządowymi z 27. 05. 91r.
2. Ilość pracowników, z którymi rozwiązano umowę o pracę
3. Aktualny stan zatrudnienia
4. Osoby z wyższym wykształceniem

Biedni i bogaci

Według danych za trzy kwartaly tego roku, największy dochód w przeliczeniu na jednego mieszkańca ma gmina Przykona — 1 mln 478 tys. zł. Na drugim miejscu jest Brudzew — 1 mln 10 tys. zł, a na trzecim gmina Turek — 898 tys. zł na jednego mieszkańca. Do liderów tej listy może dołączyć także Władysławów — 705 tys. zł.

Natomiast na przeciwnym biegunie znajdują się pozostałe miasta i gminy, których dochód kształtuje się w granicach 500-600 tys. zł, w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Najbiedniejszy jest Uniejów — 516 tys. zł.

Miasto Turek w omawianym okresie dysponowało dochodami rzędu 915 tys. zł w przeliczeniu na jednego turkowiejanina. (Dla porównania podajemy analogiczne dochody pozostałych miast rejonowych: Konin — 938 tys., Kolo 1290 tys., Słupca 646 tys) (a)

Nowi ludzie

Teodozjusz Stefan Rembowski

Zastępca naczelnika Urzędu Skarbowego w Turku. Mieszka w Turku od urodzenia, czyli od roku 1950, jest absolwentem Akademii Rolniczej w Poznaniu. Od 1990 roku jest radnym Rady Miejskiej w Turku. Należy do Partii Chrześcijańskich Demokratów. W swej pracy najbardziej ceni uczciwość i profesjonalizm. Interesuje się sportem, polityką i historią. Jest żonaty, ma córkę i dwóch synów.

Wojewoda o sprawach Turku

6 grudnia zorganizowana została konferencja prasowa z wojewodą konińskim Markiem Naglewskim. Na spotkanie przybyli dziennikarze z kilku gazet i radia MIX i po raz pierwszy z naszego „Echa”. Wśród poruszanych spraw były również kwestie dotyczące Turku m.in. wypowiedź wojewody na temat potrzeby rozwoju przemysłu energetyczno-paliwowego spotkała się z pytaniem o pracę elektrowni „Adamów”. Rozważano bowiem już kiedyś możliwość zamknięcia tego zakładu, a jednak nadal on funkcjonuje, przy najwyższych opłatach za energię w całym województwie. Wojewoda stwierdził, iż elektrownia nie zostanie zamknięta, a to dzięki pomocy kopalni, która w celu podtrzymania zakładu nie podniosła ceny węgla brunatnego. Wysokie opłaty za energię elektryczną spowodowane są nato-

miast inwestycjami remontowymi prowadzonymi na terenie elektrowni i wysokimi ich kosztami. „Echo Turku” zapytało o opinię Pana Wojewody na temat, pisma radnych Turku do burmistrza w sprawie szkoły nr 5. Jak stwierdził wojewoda, klimat jaki panuje w tej sprawie jest pozytywny. Budowa szkoły spotkała się bowiem z poparciem ministerstwa, gdzie prowadzone były rozmowy z udziałem samego wojewody, kuratora i innych zainteresowanych osób. Inwestycja ta popierana jest także przez władze Turku. Potrzebna jest jedynie konkretna decyzja o przekazaniu na budowę określonej kwoty przez samorząd miasta. Wówczas, jak twierdzi kurator, tę samą sumę prześle Ministerstwo Edukacji. Tak więc budowa szkoły trwa, a potrzebne środki do jej kontynuacji są możliwe do zdobycia.

Joanna Nowicka

Cztery banki przystąpiły do oddzielenia z unowocześnienie prywatnych gospodarstw rolnych: Bank Gospodarki Żywnościowej, Bank Rozwoju Rolnictwa, Gospodarczy Bank Wielkopolski, Bank Unii Gospodarczej.

Na modernizację rolnik może pożyczyć do miliarda złotych. Oprocentowanie kredytu wynosi (listopad 1991) 44 proc. z czego 1/4 odsetek pokryje z budżetu Ministerstwo

Miliard dla rolnika

Rolnictwa. Tak więc gospodarz płaci za pożyczkę 33 od stu. Z bliższych wyjaśnień uzyskanych w Ministerstwie Finansów wynika, że na bieżąco rolnik musi spłacić 24 proc. zaś 9 proc. odsetek może być doliczanych do kredytu (kapitalizowanych) i spłacanych po zwroceniu pożyczki podstawowej. Zdaniem rzeczownika resortu jest to system chroniący rolnika przed wejściem w pułapkę kredytową.

Warunkiem uzyskania miliardowej pożyczki jest przedstawienie planu unowocześnienia własnego gospodarstwa. Pomoc w sporządzeniu takiego planu okażą środki doradztwa rolniczego. Tam też wskażą właściwy bank. U progu zimy cztery wspomniane banki dysponują pulą kredytową wystarczającą dla oddzielenia 1400 gospodarzy, jeśli każdy zechciał zaciągnąć pożyczkę w wysokości miliarda złotych.

O Wilku mowa...

Już wkrótce pawilon meblowy przy ul. Ogrodowej zmieni właściciela. Dotychczasowy dzierżawca Janusz Fordoński ustąpi miejsca biznesmenowi z Kola, który przeliczył pierwszym przebicciem wszystkich konkurentów (cena wywoławcza obiektu wynosiła 1 mld 400 mln zł). Nabywcą jest Adam Wilk, który w ostatnim czasie wykupił na terenie województwa obiekty i grunty wartości kilkunastu miliardów złotych (m.in. „Uniwersal” i Dom Handlowy w Kole, Dom Mody w Koninie, pawilon handlowy w Kłodawie).

— Jakie będą losy turkowskiego pawilonu?

— Branża pozostanie ta sama — twierdzi nabywca — interesują mnie głównie meble i wyposażenie domów. Nasza spółka „Silka” (od nazwiska Sypniewski, Wilk) pragnie pokazać w Turku jak można handlować z rozmachem. Podobno jest tu najwięcej sklepów w Polsce. To dobrze, ale wydaje się, że od ilości ważniejsza jest jakość. Skorzystają na tym klienci, a i władzom miasta zmniejszą się kłopoty.

— A jak zareagują turkowskie biznesmeni? Pojawia się Pan na naszym rynku z opinią człowieka z wielkimi pieniędzmi niewiadomego pochodzenia, który wykupuje wszystko, na co ma ochotę.

— Biznes to rynek, a tu obowiązują najnormalniejsze zasady konkurencji. Kto będzie miał towary lepsze i tańsze, ten wygra.

Od dawna już krążyły wieści o miliarderze z Kola, który wykupuje największe pawilony w województwie. Była to przysłowiowa mowa o wilku, który nagle pojawił się tu, w Turku.

Andrzej Piasecki

Adam Wilk — właściciel wielu sklepów, domów handlowych i nieruchomości na terenie województwa konińskiego. Urodził się w Kole w 1950 roku. Absolwent Akademii Nauk Społecznych przy KC PZPR. W latach 1976-84 był kierownikiem RSW „Prasa-Książka-Ruch” oddział w Kole, następnie pracował w KW PZPR. Na przełomie 1989 i 1990 roku był ostatnim I sekretarzem Komitetu Miejskiego PZPR w Kole. Później został szefem SdRP w tym mieście. W 1990 roku porzucił politykę dla biznesu. Zna język angielski, niemiecki i rosyjski. Ma żonę i syna. Nie karany.

ze str 1

Trener Kurzaj został kilkakrotnie wyproszony z sali przy technikum z podobnego powodu.

Nie ma pilek, są one przynieszone przez zawodników, znajomych, przyjaciół, pożyczane od szkół, w których odbywają się treningi. Podczas rozgrywek nie ma zapasowej siatki, a jeśli już jest, to tylko dzięki przedsiębiorczości trenera.

Podczas treningów i zawodów nie ma żadnych napojów chłodzących dla zawodników, przygotować je musi trener!

Gdy przy zgłoszeniu drużyny do rozgrywek przyszło zapłacić 200 tys. jako koszty organizacyjne — trenera poinformowano, że najlepiej byłoby, gdyby zrobił to ze swojej kieszeni.

Nie ma miejsca, gdzie lekarz przed rozgrywkami mógłby zbadać zawodników.

Nie tak Panowie, oj nie tak!

Tak więc trenerzy piłki siatkowej, a zwłaszcza pan Kurzaj, występują w kilku rolach: trenera, organizatora, sponsora i ... kucharza. Klub wyposaża drużynę jedynie w koszulki, o których estetykę dbają oczywiście sami zawodnicy.

A teraz osiągnięcia — pierwsza drużyna piłki siatkowej MKS „Tur” po raz drugi w swej historii grać będzie o miejsce w II lidze. 14 grudnia rozpoczynają się rozgrywki Ligi Juniorów.

W obecnych warunkach obaj trenerzy, mimo wszystko zdecydowali się pracować do końca bieżącego roku. A co później? Czy w sporcie o to właśnie chodzi, by przerywać w połowie rozpoczętej drogi?

Siatkarze skarżą się, iż daje im się odczuć, że są kulą u nogi Zarządu Klubu. Trener pierwszej drużyny mówi: „Mimo panującego bałaganu i beznadziei chłopcy chcą grać i odnosić zwycięstwa”.

Jeśli sytuacja Klubu jest taka a nie inna, to rzeczywiście coś podobnego mogło się wydarzyć, ale jest jeszcze inna sprawa.

Wększość w Zarządzie stanowią byli piłkarze, stąd też piłka może wydawać im się najważniejsza i dochodzi tutaj do pewnego absurdu. W sytuacji, gdy trenerzy piłki siatkowej nie otrzymują żadnych pieniędzy, przez Klub zostaje wynajęty trener piłki nożnej na umowę zlecenie, niejaki pan Marian Święch. Otrzymuje za prowadzenie treningów 3,4 razy w tygodniu sumę 1,5 mln — 2,5 mln zł. Płacone ma również za przejazdy z łodzi, tak zwane

kilometrówki. Co więcej, Klub kupił także stopera z Klubu „Włókniarz”. Te inwestycje nie wydają się zasadne w chwili, gdy są ponoć problemy ze skompletowaniem kadry do stałego składu juniorów. A teraz wyniki (nie wspominając o finansach Klubu) „Oldboy’e” w lidze okręgowej zajmują 6 miejsce, przy wynikach siatkarzy nie wypada to zbyt pomyślnie.

Co więc robią prezesi Zarządu Klubu? Szukają usilnie sponsora. Widoczne to było zwłaszcza przy „obdarowywaniu” odznakami Klubu. Otrzymali je i nie przybyli na uroczystość między innymi panowie: M. Trojan, G. Pawlak, A. Oplatek, W. Szeffiński.

Innym działaniem jest założenie przez Zakład Konfekcji Sportowej wraz z Związkami Zawodowymi Kopalni „Adamów” i „Konin” spółki trójosobowej, trudniącej się szyciem odzieży roboczej i koszul dla ww. kopalni.

Być może przyniesie to kiedyś jakiś zysk, ale wtedy będzie już za późno, by ludzie, którzy dali dowód swej bezinteresowności i zaangażowania w sprawy Klubu, wrócili i dokończyli rozpoczęte dzieło.

Obecny Zarząd nie jest w pełni winien za zaistniałą sytuację, ale wszyscy oczekują od niego zdecydowanych kroków.

Mariusz T. Krzyżaniak

P D D

Państwowy Dom Dziecka przy ulicy Konińskiej 2 w dotychczasowej formie istnieje od 1957 roku. Jego historia datuje się z okresu międzywojennego i ściśle była związana z nazwiskiem Józefa Babickiego. Obecnie jest to dość specyficzna placówka w skali krajowej, gdyż w jednym budynku mieści się Pogotowie Opiekuńcze i Dom Dziecka. W roku ubiegłym przeprowadzono generalny remont wewnątrz budynku, w tym roku zajęto się zewnętrzną elewacją.

Kadra

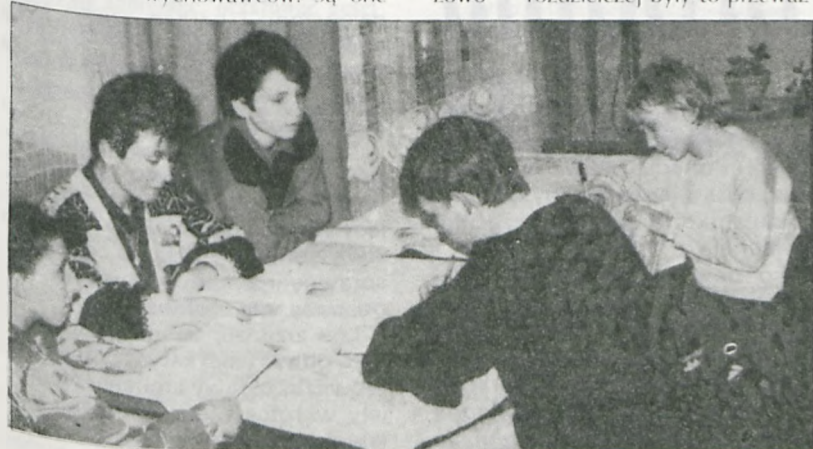
Dyrektorem placówki od 1 kwietnia 1990 jest pan Zygmunt Glapa. Wychowawców jest 12: Józef Urbaniak, Renata Pietrzak, Małgorzata Rożniata, Paweł Lewandowski, Małgorzata Brzyszczyńska, Halina Kuczak, Maria Rosiak, Jadwiga Kuszczynska, Mirosława Świtalska, Józefa Durczyńska, Stanisława Idasiak, Barbara Muszyńska. Oprócz zatrudnionych jest psycholog — pani Łucja Osipowicz i pedagog, pani Anna Jaśkiewicz. O funkcjonowanie tego wielkiego „domu” dba kilkanaście osób obsługi: kucharki, palacz, pracownicy biurowi, sprzątaczkę.

Dzieci

Obecnie jest 54 wychowanków, dziewcząt i chłopców w wieku od 3 do 18 lat. Pochodzą one przeważnie z rodzin najuboższych, zagrożonych patologią społeczną. Sierot naturalnych jest niewiele.

Grupy

Dzieci podzielone są na 4 grupy. Każda ma 3 wychowawców. Są one

Zdjęcie — Andrzej Marzuchowski

koedukacyjne, zróżnicowane wiekowo, w systemie rodzinkowym — chodzi głównie o to, by socjalizacja dzieci, już i tak wypaczona, przebiegała w miarę możliwości jak najbardziej naturalnie.

Każda grupa ma do dyspozycji 5 pokoi oraz uczelnie — pokój większy od innych z telewizorem (przeważnie są to leciwe, radzieckie „Elektrony”), segmentu z zabawkami, książkami, stolikami, na których mogą odrabiać lekcje.

Zwyczajny dzień

Rozpoczyna się zwykle o 7.00 rano. Po śniadaniu dzieci idą do szkoły (wyjątkiem są dzieci chodzące po południu). Gdy wracają, sprzątaj swoje pokoje, korytarz, łazienkę. Około 14.00 idą na obiad. Po obiedzie mają czas wolny. Od 16.00 rozpoczynają naukę. O 18.00 jest kolacja. Po niej dzieci bawią się lub uczą. Od 20.00 do 21.00 przygotowują się do snu. Dzieci mogą wychodzić do miasta za zgodą wychowawcy. Mogą też bawić się w parku przyległym do Domu Dziecka.

Pieniążki

Sytuacja finansowa placówki jest bardzo trudna. Mimo pomocy fundatorów ciągle brakuje pieniędzy na najbardziej potrzebne artykuły — w tej chwili są to odzież i obuwie zimowe. Wszelkie dotacje i pieniądze przeznaczone dla Domu Dziecka szybko „rozpyłają” się z powodu ciągłej rosnących cen.

Fundatorzy

W chwili obecnej sytuacja uległa zmianie. W czasach gospodarki nakazowo — rozdzielczej były to przeważ-

nie duże zakłady państwowe. Obecnie do ich grona przyłączyły się przedsiębiorstwa i osoby prywatne. Wśród fundatorów znajdują się: „Energogaz”, KWB Konin, „Korund” Koło, KWB „Adamów”, Pan Kocik z firmy „Turimex”, ZPJ „Miranda”, Huta Aluminium Konin, galeria państwa Głowackich, „Mostostal” ze Słupcy, PAX z Rychwała, „Turkowińska”, FUGO z Konina, wydawnictwo „Przegląd Koniński” oraz osoby prywatne: Pan A. Kubicki — rzemieślnik z Konina, pan Michalski prowadzący zakład krawiecki w Rychwał, pan K. Pietrzak, J. Greber, A. Burszewski, W. Mijakowski.

Braki

W obecnej sytuacji nie działa jeden z dwóch pieców CO. Awaria drugiego jast w każdej chwili możliwa. Państwo, mimo że daje pieniądze na utrzymanie tej instytucji, nie zawsze robi to regularnie. Dochodzi więc do tego, że dyrektor zmuszony jest płacić odsetki z procentów od zaległych rachunków. Nie może on także kupować odzieży i obuwia i potrzebnych artykułów w hurcie, a musi robić to w detalu ze względu na zadłużenia. Deficyt budżetowy placówki wg obliczeń dyrektora osiągnie do końca roku 50 mln zł. Władze zapowiadają na następny rok zmniejszenie przyznanego placówce funduszu.

Marzenia

Jedno z marzeń dyrektora spełnił Maciej Kocik. Zobowiązał się on w przeciągu najbliższych tygodni dostarczyć dwa piece CO z Pleszewa, których splata ma odbywać się do końca stycznia 1992 roku. Następnym marzeniem jest wejść w nowy rok bez zadłużen — niestety, to chyba nie jest w obecnej sytuacji możliwe.

Największym wspólnym marzeniem wychowawców i dyrektora jest jedno, zrobić wszystko, by dzieci były szczęśliwe.

x

Kadra Domu Dziecka prosi wszystkich, aby w czasie tych świąt — tak bardzo rodzinnych, nie zapominali o tych dzieciach, o których zapomnieli najbliżsi — ojciec i matka.

Mariusz T. Krzyżaniak

Mikołajki

6 grudnia odbyła się wzruszająca uroczystość w Państwowym Domu Dziecka. W dniu tradycyjnych „Mikołajek” przyjechali fundatorzy z prezentami. Byli to przedstawiciele: Zespołu Elektryków „Pałnow-Adamów-Konin”, Fabryki Materiałów i Wyrobów Ściernych „Korund” z Koła, Państwowego Przedsiębiorstwa Masarskiego, też z Koła, KWB „Adamów”, Oddziału Miejskiego Stowarzyszenia „PAX” w Rychwał, hurtowni „Muskat”, uczennice z Liceum Medycznego w Koninie, sekretarz miasta Turek, Małgorzata Juszkiewicz.

W części oficjalnej pan dyrektor Zygmunt Glapa mówił o swoich potrzebach, fundatorzy zgłosili gotowość do niesienia wszelkiej pomocy przy modernizacji kotłowni. I tak Rada Pracownicza Kopalni „Konin” zobowiązała się nieść pomoc fachową w tej kwestii, pan Miller z kolskich zakładów „Korund” obiecał wszelką pomoc techniczną oraz zbiornik wyrównawczy do CO. Waleria Gray z hurtowni „Muskat” obiecała wspierać Dom Dziecka miesięcznie kwotą 3 mln zł.

Podczas spotkania z dziećmi, fundatorzy rozdali małą część słodczy, którą przywieźli ze sobą. Oprócz tego zakłady „Korund” ufundowały wyposażenie gabinetu lekarskiego, łyżwy i sanki, Huta Aluminium obiecała wysłać dzieci na kolonie letnie, natomiast górnicy z KWB starym zwyczajem wręczili 1 książeczkę mieszkaniową z wkładem 10 mln zł.

Dzieci z Domu Dziecka dziękując za wszystko, dały fundatorom własnoręcznie wykonane dyplomy.

Na zakończenie zaproszono przybyłych gości na Choinkę, która ma odbyć się drugiego stycznia przyszłego roku. Radość tych dzieci z otrzymanych prezentów trudno opisać, gdyż nie są one przyzwyczajone, by ją uzewnętrzniać tak, jak byśmy tego oczekiwali.

Rada Miejska w lutym 1991 roku podjęła uchwałę o nadaniu ulicom nowo powstałego Osiedla Łąkowa, nazw nawiązujących do tradycji miejscowej. Tym sposobem kolejne osiedle domów jednorodzinnych będzie przypominało turkowiom Tomiłę Składkowską, Leona Lubomira Kruszyńskiego oraz braci Włodzimierza i Tadeusza Pietrzaków. Projektanci Osiedla Łąkowa wygospodarowali tam również plac (właściwie mały plac, bo i osiedle niewielkie), co pozwoliło Radzie ustanowić Plac im. Henryka Glicensteina.

W ostatnich miesiącach ukazały się w prasie lokalnej artykuły o tym urodzonym w Turku rzeźbiarzu, sławnym niegdyś w kręgach artystów i koneserów sztuki Warszawy, Monachium, Paryża, Rzymu, Nowego Jorku, a całkowicie zapomnianym w rodzinnej miejscie. Wszystkie europejskie i amerykańskie słowniki biograficzne hasło: „Henryk Glicenstein” rozpoczynają podobnie: urodził się w 1870 roku, w małym otoczonym lasami polskim miasteczku Turek, jako syn nauczyciela w chederze trudniącego się również kamieniarstwem. Ojciec Glicensteina, ortodoksyjny Żyd, nie był zachwycony perspektywą artystycznej kariery syna, możliwe, iż Henryk opuszczając w wieku 17 lat Turek, uczynił to bez aprobaty rodziców. Rozpoczął wielką karierę, wystawiał rzeźby i obrazy w najbardziej prestiżowych galeriach i muzeach np. w Museum of Modern Art w Paryżu, Metropolitan Museum w Nowym Jorku. Portretował znane

osobowości swej epoki m.in. prezydenta F. D. Roosevelta, Ignacego Paderewskiego, wygrał szereg konkursów, w tym konkurs na pomnik Kazimierza Pułaskiego w Stanach Zjednoczonych. Ostatnie lata życia spędził w Nowym Jorku, tam też zginął

w roku 1937 w Łowiczu L.L. Kruszyński był z zawodu weterynarzem, a z powołania historykiem — amatorem i dziennikarzem. Działalność społeczną w Turku rozpoczął w okresie zaborów, trwała ona aż do śmierci Leona Lubomira, czyli do roku 1935.

Kruszyński był autorem popularnych książek o Turku. Dziełem jego była pierwsza monografia naszego miasta, napisana w 1891 roku i wydana w Łowiczu. Wymieńmy ponadto inne zasługi skromnego weterynarza dla biednego, prowincjonalnego miasteczka,

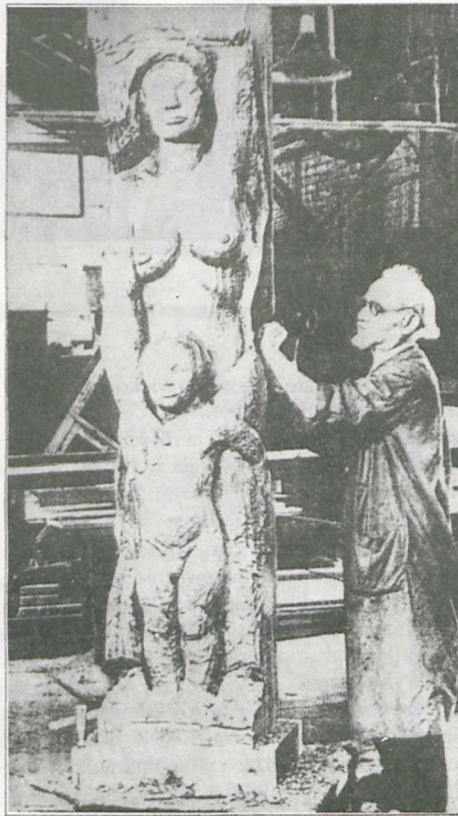
TRZY GRZYBY W BARSZCZU (3)

Turkowanie i nazwy ulic Turku

opowiada dyrektor Muzeum Rzemiosła Tkackiego
GRAŻYNA PIASECKA

w 1942 roku w wypadku samochodowym. Podczas wojny wiele dzieł Henryka Glicensteina zaginęło, bądź zostało celowo zniszczonych przez Niemców, ocalałe znajdują się w muzeach polskich i za granicą. Jedną z najsłynniejszych prac artysty to „De Profundis” — Placzące Dziecko — rzeźba dedykowana dzieciom obozów koncentracyjnych, symbolizująca bunt przeciw hitleryzmowi.

Podczas wspomnianej już sesji, w lutym 1991 roku Rada Miejska uznała, że jedna z ulic Osiedla Łąkowa będzie nosiła imię Leona Lubomira Kruszyńskiego. Starsi mieszkańcy Turku, pokolenie siedemdziesięciolatków, kiedy słyszą nazwisko „Kruszyński”, wspominają czasy najtrudniejszej, powojennej młodości mówiąc: „Kruszyński? — tak, pamiętam Tadeusza, był pierwszym po wyzwoleniu starostą powiatu turkowskiego, porządny człowiek...” Tylko niektórzy, pytani o ojca Tadeusza, Leona Lubomira z trudem przypominają: „Słyszałem, że był weterynarzem, podobno coś pisał o Turku”. Urodzony

Henryk Glicenstein — fotografia wykonana w nowojorskiej pracowni artysty udostępniona przez Żydowski Instytut Historyczny w Warszawie reprodukacja — S. Jafra

ka, którym był Turek pod koniec XIX wieku i z początkiem XX: współzałożyciel pierwszego w mieście Teatru Amatorskiego (1883), inicjator wraz z E. Maderem, L. Sachsem, W. Orłowskiem powołania szkoły średniej — Progimnazjum Męskiego (1912), działacz „Towarzystwa Szkolnego w Mieście Turku”, zadaniem którego było zabieganie o fundusze na utrzymanie Progimnazjum, jeden z założycieli „Echa Tureckiego”, pierwszy prezes i działacz najstraszniejszego w Turku Klubu Sportowego „Tur”, klubu, który trwał do roku 1991 i dziś uległ likwidacji w dość niejasnych, a z pewnością smutnych okolicznościach.

Obok ulicy imienia L. L. Kruszyńskiego nowe Odięcie Łąkowa posiada również ulicę imienia braci Pietrzaków. Włodzimierz i Tadeusz wywodzili się z rodziny osiadłej w Turku od lat dwudziestych XX w. Starszy brat, Włodzimierz, podporucznik czasu wojny ps. „Baik”, zginął w Powstaniu Warszawskim, pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych. O losach młodszego brata, Tadeusza, absolwenta turkowskiego Gimnazjum w listopadzie 1946 roku „Echo Tureckie” informowało: „Podchorąży 29 Pułku Strzelców Kaniowskich, zaarrestowany przez gestapo w 1942 roku w Wilnie, i tam w więzieniu na Łukiszkach zamęczony”.

W latach pięćdziesiątych, funkcjonująca w Turku Komenda Powiatowa MO miała za zadanie kontrolowania posterunków okolicznych miejscowości, w tym również posterunku w Uniejowie. Jedną z takich kontroli odbywała się jesienią 1950 roku. Do Uniejowa wysłany został wówczas młody funkcjonariusz milicji. Podczas jego obecności komendant posterunku w Uniejowie przedstawił mu akta prowadzonej tam sprawy, dotyczącej zaginięcia kobiety, mieszkanki wsi Ostrowsko. Po dokładnym zapoznaniu się ze sprawą milicjant uznał, iż miało miejsce raczej zabójstwo aniżeli zaginięcie. Podejrzany był przyjaciel zaginionej, z którym

utrzymywała ona od dłuższego czasu bliższe stosunki. Była to niedziela, kontakt z kierownictwem był więc raczej niemożliwy, dlatego też milicjant na własną odpowiedzialność zatrzymał podejrzanego i zastosował wobec

Początkowe przesłuchania podejrzanego nie wniosły nic do sprawy, pomogły zaś rozmowy przeprowadzone z sąsiadami. Stwierdzili oni bowiem, że zaginiona i podejrzany spotykali się ze sobą już od dłuższego czasu,

wściekłość, była przecież i tak biedna, miała trudności z utrzymaniem jednego dziecka, a tu w perspektywie było kolejne. Następnie wskazał milicji miejsce pochówku — las. Jak sam opowiadał, poszli na to miejsce z przyjaciółką razem, ona niosła nawet szpadel, którym w kilka minut potem miała być zabita. Tuż przed jej śmiercią odbyli ze sobą stosunek płciowy, po czym uderzył ją szpadel w głowę i zabił. Na grobie posadził kwiat dziewanny i bardzo często tam chodził, bo zaczęły go dręczyć wyrzuty sumienia. Z tego też powodu pozwolił się bez przeszkód aresztować.

W wyniku prowadzonego przeciw podejrzanyemu postępowania, sąd wydał wyrok orzekający winę za popełnienie morderstwa z premedytacją, za co skazał sprawcę na karę kilkunastu lat pozbawienia wolności.

Los zrzędził, że nie dane mu było odbyć całej kary. Wydawane wówczas ustawy amnestyjne objęły wkrótce i jego. Po kilku już latach sprawca został więc zwolniony. (JN)

Miłość i zbrodnia

niego areszt. Kolejnego dnia, po przybyciu na Komendę kierownika służby kryminalnej, początkowo uznano, że zatrzymanie było bezpodstawne i zamierzano zwolnić aresztowanego. Wkrótce jednak dokładne zapoznanie się ze sprawą zaczęło potwierdzać przypuszczenia milicjanta. Wezwano prokuratora — była to wówczas osoba powoływana na to stanowisko społecznie — wznowiono areszt i rozpoczęto śledztwo.

a w momencie zaginięcia kobiety jej kochanek nie zgłosił tego faktu milicji. Ponadto w czasie całego zdarzenia nieobecna była córka kobiety, która gdzieś wcześniej wyjechała.

Po pewnym czasie do winy przyznał się sam podejrzany. W czasie kolejnego prowadzenia go na Komendę z aresztu powiedział, że to on zabił swoją przyjaciółkę. Kierowała nim wówczas złość, dowiedział się bowiem, że zaszła w ciążę. Ogarnęła go

Nie wszystkie zakłady pracy zorganizowały w tym roku imprezę z okazji Nowego Roku. Przyczyny różne: brak funduszu na takie cele, brak chętnych do zabawy - to najczęściej powtarzające się. Kto zatem organizuje?

Przed wszystkim kopalnie. Zabawa odbędzie się w klubie „Barbórka”. O swoich pracownikach pomyślała również „Miranda” rezerwując kilka stolików w restauracji „Turkowińska”.

Nie zawiodły nas natomiast turkowskie restauracje. Tak na przykład „Hotelowa” zorganizowała Kameralny Bal Sylwestrowy dla 35 par. Cena karty wstępu w wysokości 800 tys. zł. Przewidziane menu zawiera: kotlet de Volaille, płonące szaszłyki, szampan, wódkę, zimne napoje. Nowy Rok powitają bawiący się tam goście przy dźwiękach muzyki zespołu „Erato” Noworoczne przyjęcie odbędzie się również w restauracji „Turkowińska”. Bawić się tam będzie 60 par, przewiduje się, że będą to coroczni goście. Karta wstępu w wysokości jedynie 450 tys. zł, gdyż nie wlicza się kosztów napojów alkoholowych. Czyżby

goście w restauracji bawili się tylko przy butelce szampana, a może cena drinków proponowanych w trakcie balu będzie niespodzianką, tylko czy aby wesołą? Około 30 osób będzie spędzać tę noc w restauracji „Camel”. I tam, podobnie jak w „Hotelowej”, karta wstępu przewidziana jest w wysokości 800 tys. zł dla pary. Atrakcją ma być kuchnia domowa, a w niej przede wszystkim bigos myśliwski na białym winie. Podobnie, 40 osób będzie się bawić w nowo otwartym „Hotelu pod arkadami”, cena biletu wstępu wiadoma niestety tylko uczestnikom przyjęcia.

Coś o Mikołajkach

Mikołajki w tym roku bardzo skąpe w szkole. Tylko nieliczne klasy pozwoliły sobie na luksus i uroczystość obchodzą ten dzień. Jednak większość musiała zrezygnować, gdyż budżet rodzinny nie pozwolił na to. Średnia cena prezentu wahała się od 25 tys. zł do 30 tys. zł. Najniższą cenę zaproponowano w jednej z klas LO w Turku, wynosiła ona 1000 zł. Najwyższe były w szkołach podstawowych. Jak można zauważyć, rodzicom serce mięknie szybciej dla najmłodszych członków rodziny, starsze rodzeństwo musi dobrze pogłównkować nim ubiera odpowiednią kwotę. A teraz kilka pomysłów, podanych przez uczniów na zdobycie pieniędzy:

1. Wyludzić forszę od członków rodziny, najlepiej od babci.
2. Zaangażować się do pomocy sąsiedzkiej, oczywiście nie bezinteresownie.
3. Iść na żebro pod kościół.
4. Zacząć pracować.
5. Zbierać systematycznie pieniądze, ta propozycja jest dla ludzi o silnej woli.
6. Omijać jak największym łukiem dyskoteki i kawiarnie.
7. Zrobić samemu prezent.
8. Przejrzeć półki, może znajdzie się w dobrym stanie interesująca książka lub maskotka.

Magda

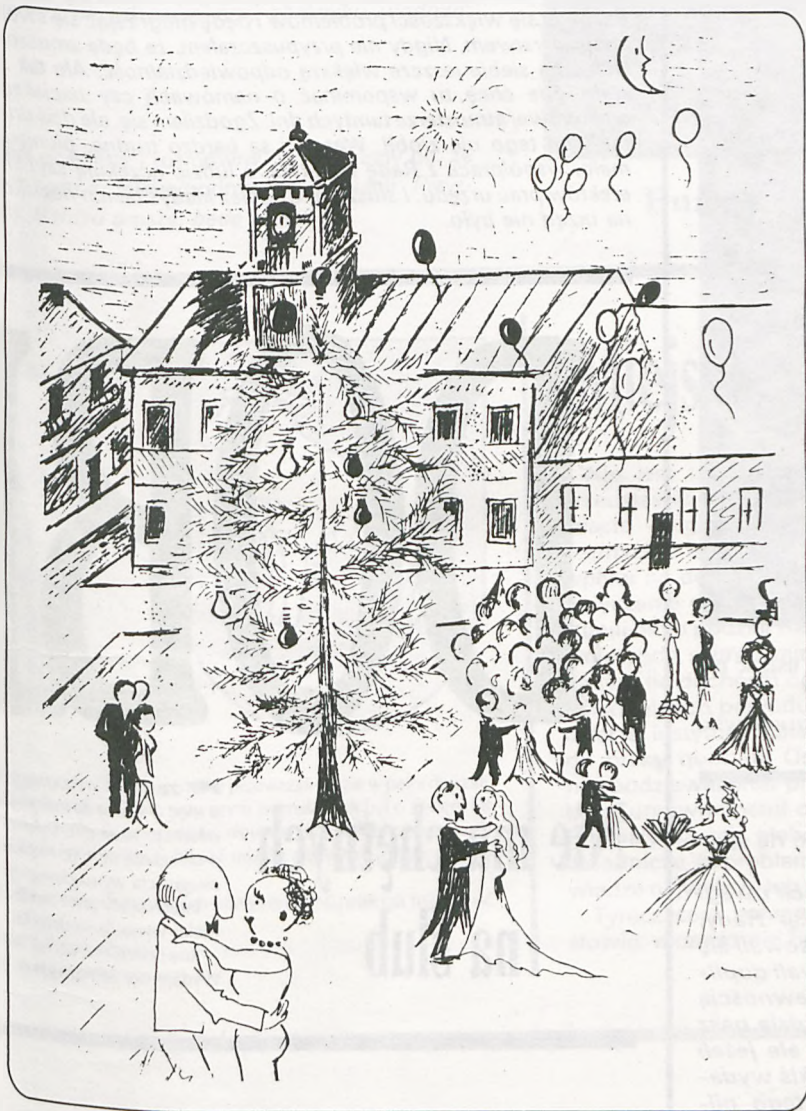
Wesołe Święta

*Idą święta, będą goście
W domach miło i radośnie,
Każdy w swym rodzinnym gronie
Aby ciągle było miło
Nic spokoju nie mąciło
Zakrzyknijmy wraz zespołu:
„Wódka, wódka precz od stołu”.*

Rosiak Sebastian

☆ Apel dzieci o święta bez alkoholu na str 13

Gdzie się bawimy w sylwestrową noc?

xxx

Już wkrótce święta i zabawa sylwestrowa. Każdy już od dawna planuje jak i gdzie spędzi ten czas. Stąd też z pytaniem o plany na okres świąt i zabawy noworocznej zwróciliśmy się do niektórych mieszkańców naszego miasta:

Burmistrz: święta spędzę w gronie najbliższych, w domu; gdzie natomiast będę witał Nowy Rok, jeszcze nie planowałem. Cóż dla takiej osoby każda restauracja trzyma rezerwy bilet.

Kier. Urzędu Skarbowego: świąteczny czas przebywać będę naturalnie wśród rodziny, w Sylwestra natomiast wzorem lat poprzednich spotkamy się z przyjaciółmi.

Komendant Policji: nie dane mi będzie zasiąść do stołu z rodziną, bowiem w święta pełnię dyżur na Komendzie, za to Sylwestra spędzę w gronie znajomych w klubie „Barbórka”

Komendant Straży Pożarnej: święta spędzę w domu, ale obowiązuje mnie wtedy dyżur przy telefonie. Nowy Rok zaś powitam w gronie nauczycieli w Morzysławiu, jest tam znacznie taniej niż w Turku, poniżej 3 mln proponowanych przez niektóre restauracje naszego miasta.

Dyrektor LO: coż, święta to jedyny czas, który w pełni mogę poświęcić moim wnukom, sądzę; że również Nowy Rok spędzimy na wspólnych zabawach.

Niestety nie udało nam się dotrzeć do wszystkich, ale byli i tacy, którzy nie zechcieli podzielić się z Czytelnikami swoimi planami.

Niemniej wszystkim życzymy wspaniałej zabawy.

talerza znajdował się widelec, ewentualnie dwa, po prawej zaś łyżka i nóż. Można również po prawej stronie położyć widelec i nóż, a po drugiej serwetkę. Sztuczce kładziemy zawsze w takim porządku, w jakim podawane są potrawy.

— ponad płytkim talerzem kładziemy desery — w widelec i łyżeczkę do herbaty. Jednak pamię-

reć, nachyloną tuż nad kieliszkiem. Nigdy wina nie lejemy z góry - szczególnie czerwonego! Poza tym butelkę trzymamy zawsze tak, by była widoczna etykieta, nie częściejemy też nigdy z napoczętej butelki, w takim wypadku, jej zawartość przelewamy do karafki,

— kieliszków do likieru nie stawiamy na stole

Błysnąć klasą

tamy, by rączka widelca była od lewej strony, łyżeczki od prawej.

— powyżej sztuczków, po prawej stronie ustawiamy kieliszki, w takim porządku, w jakim będą nalewane trunki — półmiski za to podaje się z lewej strony,

— przy zmianie talerzy brudne zabieramy z lewej strony, czyste podajemy z prawej, nie jest jednak błędem wykonywanie obu czynności z prawej strony,

— wino natomiast nalewa się z prawej, przy czym nalewamy je trzymając butelkę w prawej

razem z innymi, przynosimy je dopiero z czarną kawą,

— trunki dobieramy zawsze zależnie od składu dań, i tak: wytrawną wódkę podaje się do zimnych i gorących zakąsek, powinna być jednak ona dobrze schłodzona (6-8 st.) wina wytrawne białe podaje się do ryb, białego drobiu, zimnych mięs i wędlin (temp. 8-9 st.), wina czerwone wytrawne do ciemnych mięs, ciemnego drobiu, dziczyzny, potraw mącznych i serów (w temp. pokojowej.), wina słodkie podaje się razem z deserami, daniami słodkimi,

Przed nami Święta i Sylwestrowa Noc. Spotykać się będziemy w gronie najbliższych i przyjaciół. Przygotowując się na przyjęcie gości każda, z Pań marzy o tym, by zabylnąć, oczarować gości niepowtarzalnym wystrojem mieszkania, a przede wszystkim stołu.

Marzenia te mogą w pełni urzeczywistnić się nie tylko w pałacowych salonach, lecz również w naszych mieszkaniach. Należy jedynie pamiętać, że dodatni efekt można uzyskać dzięki pięknemu obrusowi, eleganckiej zastawie, kwiatom, subtelnemu oświetleniu przy świecach. Trzeba mieć tylko właściwą koncepcję. Najprostszą przeciw potrawę można elegancko podać, nakrycie stołu rozstawić tak, by tworzyło harmonijną całość, a przede wszystkim przestrzegać pewnych zasad. A oto i one:

— stół nakrywamy wykrochmalonym, do-
kładnie wyprasowanym obrusem,

— talerze rozstawiamy w odległości 50-60 cm od siebie,

— powyżej talerza płytkiego, z jego lewej strony, stawiamy talerzyk deserowy,

— sztuczce układamy tak, by po lewej stronie

przy czym wina białe (w temp. 12-14 st.), czerwone (14-16 st.), szampan można podawać do wszystkich dań, także do słonych - wytrawny, do słodkich - słodki (podaje się z lodem) likiery i koniaki stosuje się do deserów i kawy (w temp. pokojowej).

— półmiski ustawiamy wzdłuż stołu, w jednym lub dwóch rzędach,

— kwiaty stawiamy pośrodku stołu, nie mogą one być jednak wysokie, by nie zasłaniały,

— świece stawiamy w jednym miejscu lub porostawiane na stole, tak jednak, by nic nie kapalo na półmiski,

— i podstawowa zasada: przygotowania do przyjęcia powinny być zakończone przed oznaczoną godziną przyjścia gości.

Należy unikać wypadków, gdy goście wita pan domu, a jego żona wpada po jakimś czasie, z wypiekami na twarzy, roztargniona, myślami jeszcze w kuchni. Deprymuje to gości. Każdy widzi w duchu tę zziąbaną pośpiechem kobietę, jak trudzi się w kuchni nad przyjęciem i każdy robi sobie wyrzuty, że przyszedł punktualnie, a nie jeden, że w ogóle przyszedł.

Pozornie proste zasady nie są jednak przestrzegane przez wszystkie Panie domu. Są jednak dowodem na obycie towarzyskie i podstawowym warunkiem przyjęcia wydanego z klasą. (N)

Z historii

Pierwsze wzmianki o osadzie pojawiły się w roku 1386. Prawa miejskie Dobra otrzymała przed 1511 r., ale po pożarze w 1538 roku król Zygmunt Stary na nowo te prawa potwierdził. W roku 1625 i 1708 ludność miasteczka została zdiesiątkowana przez epidemię. W roku 1770, w czasie konfederacji barskiej doszło do krwawej bitwy na przedpolach Dobrej, w trakcie której zginęło około 500 konfederatów. Pod koniec XVIII wieku ludność miasta wynosiła 900 osób, ale już w 1826 roku wzrosła do 2096, by w 1910 osiągnąć 3893 osoby. Po powstaniu styczniowym Dobra utraciła prawa miejskie, ale niepodległe państwo polskie przywróciło osadzie ten przywilej już w 1919 roku. Przez cały czas istnienia powiatu turkowskiego Dobra wchodziła w jego skład, jako miasto i gmina.

Przed pawilonem spożywczym można spotkać się ze znajomymi i pogadać, ale usiąść nie można, ostatnie ławki zniknęły stąd dawno temu

zdjęcie — Andrzej Marzuchowski

Niewygodne pytanie

Do burmistrza Adama Antczaka zwróciliśmy się z pytaniem, które zadał mieszkańiec miasta pragnący zachować anonimowość: „Dlaczego nie ma tu żadnych terenów zielonych, a istniejące parki i sady zostały tak skandalicznie zaniedbane? Gdzie mają się

bawić dzieci? Gdzie można iść na spacer, co na to burmistrz?”

— *Szkoda, że nikt nie zwrócił uwagi na ten problem podczas sesji Rady. Gdyby radni z miasta zainteresowali się tą sprawą wcześniej i spróbowali dopilnować jej rozwiązania, to z pewnością byłoby to załatwione. Wprowadzić nasz budżet jest bardzo skromny, ale jeżeli ktoś potrafi udowodnić, że jakiś wydatek jest niezbędny i będzie tego pilnował, to efekty będą na pewno. Wszystko zależy od dobrej pracy i współpracy samorządowców.*

Jak tę odpowiedź potraktują pytający — nie wiemy? Wiemy natomiast, że tu znów daje o sobie znać konflikt w Radzie.

Są także miejsca w Dobrej, które goście z zewnątrz niekoniecznie muszą dostrzec od razu. My dostrzegliśmy. Ale nie wiemy, czy problem ten widzą również władze

Miejsko-Gminnej w Dobrej oczekiwano niespodzianek. Wyniki pierwszych głosowań wskazywały, że stare układy są nadal trwałe i mogło to oznaczać, że władze mogą pozostać nie zmienione. Tym bardziej, że nowych kandydatów brakowało.

Jak rolnik zost

Rozpoczęły się więc gorączkowe poszukiwania ludzi, którzy reprezentowaliby „Solidarność” i stanowili dla radnych odpowiedni autorytet. Adam Antczak tak wspomina tamte czasy: — *Byłem wtedy przewodniczącym NSZZ RI „Solidarność” oraz Komitetu Obywatelskiego, pracy miałem pod dostatkiem. Myślałem, że po wyborach samorządowych, gdy zmieni się władza, pozbędę się większości problemów i będę mógł zająć się swoim gospodarstwem. Nigdy nie przypuszczałem, że będę zmuszony wziąć na siebie jeszcze większą odpowiedzialność. Ale tak się stało. Nie chcę tu wspominać o namowach czy naciskach, o nerwowej atmosferze tamtych dni. Zgodziłem się, ale dziś drugi raz bym tego nie zrobił. Warunki są bardzo trudne, pieniędzy mało, współpraca z Radą niełatwa, a ludzie oczekują szybkich efektów prac urzędu. I słusznie. Chociaż kiedyś takich nacisków na urząd nie było.*

DOBR

Nie ma chętnych na ślub

ze str 7 Na uwagę zasługuje p... a więc w wieku 30 i więcej lat. Bliższe młodszy. W sumie było aż siedem... o ubieganie się o pozwolenie na... osiągnięcia wymaganego wieku był... Interesujący jest również fakt, że... wieku wynosiła siedem lat. a... Równocześnie wśród 58 osób było... Wydaje się, że najwyższy już c...

Wskazać lud

— *Co jest motywem tak bogatej i różnorodnej pracy księdza?*

— *Motyw jest jeden „Miarą miłości do Boga jest miłość do drugiego człowieka”. Chcę pomóc ludziom wsi, pomóc wszechstronnie i duchowo i na płaszczyźnie moralnej jak i materialnej. Ojciec Święty powiedział kiedyś: „Nie jest możliwa ekonomiczno — gospodarcza odnowa mojej umiłowanej ojczyzny bez odnowy moralnej”. Staram się więc przede wszystkim o tę odnowę moralną, nie zaniedbując, na ile jest to możliwe, pomocy czysto materialnej tam, gdzie to jest możliwe. W ramach tej ostatniej sprowadzam z Francji leki i odzież.*

— *Czy ksiądz kieruje się konkretnymi wzorcami osobowymi?*

— *Kieruje się własną drogą; znam wielu wielkich ludzi, ale nie mogę powiedzieć czy tego, czy tamtego*

naśladuję. Warunki, w jakich żyjemy, są na tyle trudne, że... to prawdopodobnie nie jest...

— *Jak ksiądz proboszcz kieruje swoją ogromną działalnością?*

— *Czasu dla siebie nie mam, jeździ raz na tydzień... „złapać” godzinke czy dwie... pracę przy pszczołach, hobby i przez które... wrócił mi zdrowie. Ciągłym... czasu do czasu mogę... z różańcem w ręku do... że jest to tak rzadko, nigdy... zadowolona jest pani... i psy, którym hasanie... nie wystarczy.*

— *Co ksiądz zamierza w przyszłości?*

— *Pragnę przede wszystkim szerzyć działalność i dotrzeć do najdalej...*

...właści przez niego w gminie...
 ...wały się całe wsie, nawet kilkunastoletni gos-
 ...czyasy były nieco trudniejsze, ale i to dało się
 ...opiekun ze Służby Bezpieczeństwa co tydzień
 ...w gospodarstwie pana Antczaka w Potworowie,
 ...wał wezwanie do Turku. Trwało tak ponad trzy lata.
 ...tam wracać do historii — burmistrz Antczak
 ...bie, że teraz jest gospodarzem całej gminy — trze-

Burmistrzem

...ką wziąć pieniądze na budowę wodociągów,
 ...oczyszczalni, na telefonizację.
 ...owstał powiat turkowski, gmina zgłosiłaby swój
 ...włoby dla nas oplacalne. Ze swej strony moglibyś-
 ...ać tereny na rekreację przy zbiorniku wodnym

x

...strz jest gościnnie i rozmowny. Uprzedzamy go, że
 ...jego urzędu z „niewygodnymi” pytaniami. Przyj-
 ...obata: Bardzo proszę, będę czekał.

Burmistrz Adam Antczak

WIOSNĄ 1990 ROKU
 w Dobrej ukazywał się je-
 dyny w rejonie dwutygod-
 nik lokalny. Pismo, w na-
 kładzie 100 egzemplarzy
 odbijano na ksero w urzę-
 dzie, mimo że teksty tam
 zawarte były dla ówczes-
 nych władz niepożądane.

Żadnych „Nowin”

Ale czas przemian uczył pokory,
 więc pismo mogło bez przeszkód
 zaspokajać głód informacji
 w miasteczku i okolicy. „Nowi-
 ny”, powiadamiając o pracach
 Komitetu Obywatelskiego oraz
 o problemach mieszkańców gmi-
 ny, nie tylko relacjonował, bieg
 wydarzeń, ale starały się na nie
 wpłynąć. Efekt był widoczny przy
 obliczaniu wyników wyborów
 samorządowych. Na dwudziestu
 radnych, dziewiętnastu kandy-
 dowało listy z KO, popieranej
 przez gazetę.

Po takim zwycięstwie można
 by oczekiwać wydania „Nowin”
 jako kolorowego tygodnika urzę-
 dowego z rzecznikiem prasowym
 Rady jako redaktorem naczel-
 nym. Zapewne redakcja wcale
 nie liczyła na aż takie dowody
 wdzięczności, ale z pewnością
 nie spodziewano się też reakcji
 odwrotnej. Bowiem, gdy tylko
 nowe władze zorientowały się, że
 tekstów z „Nowin” nie można
 kontrolować, a co więcej, że są
 one krytyczne, wówczas solidar-
 nościowy burmistrz zrobił to, cze-
 go nie odważył się uczynić ko-
 munistyczny naczelnik. Po prostu
 nie zezwolił na korzystanie
 z urzędowego ksero, co w prak-
 tyce oznaczało likwidację pisma.

Twórca i główny redaktor „No-
 win Dobrskich” Andrzej Tyczyno
 wspomina tamte czasy ze smut-
 kiem: — *Próbowałem jeszcze wy-
 dawać pismo na powielaczu, ale
 efekt graficzny był bardzo kiepski.
 Ukazały się tylko dwa numery i to
 był koniec.*

PS. Od redakcji: Wierzymy, że na-
 stąpi ciąg dalszy. Pana Andrzeja
 oraz wszystkich, których interesuje
 redagowanie wiadomości lokalnych
 dla „Echa”, zapraszamy do współ-
 pracy.

NOWINY 8/90
OBYWATELSKIE
 Dwutygodnik Komitetu Obywatelskiego w Dobrej
 CZERWIEC CENA 300 zł

Miejsko-gminne potyczki

Nie jest tajemnicą, że mieszkańców gminy oraz ich
 przedstawicieli w Radzie podzielił konflikt wokół problemu
 miasta — gmina. Osią sporu są finanse i zarządzanie.
 Radnych z miasta jest tylko pięciu (na dwudziestu) i ich
 wpływ na decyzje władz jest ograniczony, co budzi roz-
 goryczenie u przedstawicieli samorządu miejskiego. Wy-
 stąpili oni o podział Rady, ale wniosek ten odrzucił kolejno
 wojewoda, sejmik i ministerstwo. Podczas sesji Rady M-G,
 na tym tle dochodzi do konfliktów, co obok rozdzwieków
 personalnych powoduje również zmniejszoną aktywność
 całej tej instytucji. Latem nie odbyły się dwie sesje z powo-
 du braku quorum. Ostatnią sesję zorganizowano dzięki
 niespodziewanemu przybyciu jedenastego członka Rady,
 który uprawomocnił obrady.
 Podziały są tak głębokie, a rozbieżności interesów tak
 zasadnicze, że problem może zostać rozwiązany tylko przez
 władze najwyższe lub przez zmianę ustawy samorządowej.
 Tymczasem panuje niezgoda. A ona jak mówi przy-
 słowie, niczego nie buduje.

Andrzej Piasecki

A

...śród tegorocznych nowożeńców przeważali ludzie w pełni dojrza-
 ...młoda w wieku 37 lat!, przy czym jej małżonek był o siedem lat
 ...61 i starszych. Równocześnie niewiele było osób zmuszonych
 ...żenińskiego, tylko jedna kobieta i dwóch mężczyzn (przy czym do-
 ...nieślęcy).
 ...starszych od swoich przyszłych małżonków. Największa rozpiętość
 ...wiedzona (mężczyzna).
 ...biuro matrymonialne.

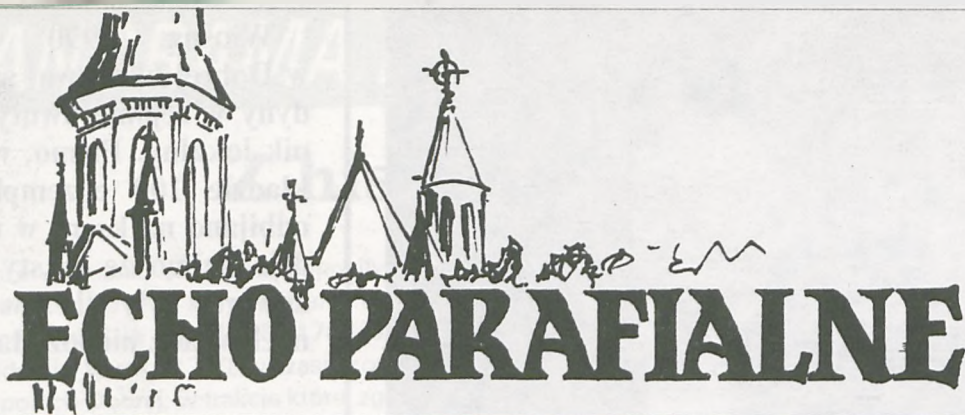
...m możliwości rozwoju

...z wszelkiego rodzaju pomocą; wska-
 ...zać ludziom możliwości rozwoju.
 ...w marzeniach pragnę na terenie obe-
 ...cnej parafii wybudować drukarnię
 ...z prawdziwego zdarzenia.
 ...Czy chciałby ksiądz złożyć jakieś
 ...życzenia naszym czytelnikom?
 ...Bardzo chętnie. By święta Boże-
 ...go Narodzenia były obchadzone
 ...w naszych rodzinach po polsku i po
 ...chrześcijańsku. Nasza polskość po-
 ...zwoliła nam przetrwać w najtrudniej-
 ...szych okresach, stanowiła o odręb-
 ...ności naszego narodu. Zyczyłbym so-
 ...bie, by nasza wieś, biorąc to wszystko
 ...pod uwagę, w tym duchu przeżyła
 ...święta.
 ...Bardzo dziękuję, że zechciał ksiądz
 ...poświęcić swój tak cenny czas i od-
 ...powiedzieć na kilka pytań. „Bóg za-
 ...plać”.

Krzysztof Piekarski

Ks. Eugeniusz Marciniak — lat
 52, dr teologii, Rektor Uniwer-
 sytetów Ludowych, Sekretarz
 Episkopatu Polski ds. Rolnictwa,
 diecezjalny duszpasterz rol-
 ników, dyrektor Wydawnictwa
 Duszpasterstwa Rolników, czło-
 nek Rady Rozwoju Wsi przy Pre-
 mierze Rzeczypospolitej, repre-
 zentant Episkopatu Polski w Te-
 lewizyjnej Redakcji Programów
 Rolniczych, inicjator i uczestnik
 prac związanych z powstaniem
 Wielkopolskiego Banku Rolnego
 (z ramienia Komisji Duszpasters-
 twa Rolników), uczestnik roz-
 mów z EWG na tematy rolnict-
 wa, propagator zarówno kultury
 chrześcijańskiej jak i narodowej,
 chłopskiej; obecnie proboszcz
 parafii w Dobrej.

ECHO PARAFIALNE

Jak co roku, jak zawsze, odbywają się wśród nas **NARODZINY BOGA**. Zawsze o tej samej porze - już za chwilę kończącego się roku.

Jest w tym stałość powtórzeń, niezmiennosc schematu, więc jakby rytualizacja. Może dlatego tak nam potrzebna, iż dająca pewność, że to, co przyjmujemy się jako istniejące, na pewno nadejdzie, bo nadejść musi. Jeżeli będzie istniał świat, jeżeli: JA-TY-ON - także będziemy.

znajdujemy u S. Weill. Czyli spełniających się w wymiarze ducha. Chodzi więc o ten jedyny rodzaj potrzeb, które - jeśli są silne - nie mogą nie spotkać się z zaspokojeniem, to znaczy odpowiedzią Boga.

S. Weill posługuje się tu sformułowaniem: Jeżeli pragnie się chleba, nie można otrzymać kamienia. Ale jednocześnie zastrzega, że tylko Bóg w odniesieniu do tej sfery ludzkich potrzeb przestrzega zawsze reguł gry. W życiu, nawet tym duchowym, jeśli nie w płaszczyźnie nadprzyrodzonej się ona dokonuje - realizuje, można pragnąć chleba (dobra) i otrzymać kamień (zło). Można więc nie otrzymać tego,

Jeżeli wierzysz, że Bóg prawdziwie się narodził...

To, że narodził się Bóg jest niezwykle. Niepojętość filozoficzna tego faktu jest oczywista. A jest on niepojęty tak dalece, iż nie wszyscy zdolni są w ten fakt - właśnie dlatego - uwierzyć. Jeżeli jednak komuś dana jest taka wiara, to dostrzec może inną jeszcze niezwykłość tego wydarzenia - socjologiczną.

Z teologicznego punktu widzenia Bóg się narodził dlatego, ponieważ światu - człowiekowi potrzebne było zbawienie. Z socjologicznego punktu widzenia, to człowiek jako istota żyjąca wśród ludzi, należąca do określonej społeczności, potrzebował - poza wszystkim innym - także i Boga, więc Bóg się narodził. Potrzebował Boga nie w tym tylko znaczeniu, iż Bóg był pragnieniem jego serca, jego duszy (jest to właśnie teologiczny wymiar problemu). Potrzebował Boga jako dany - właśnie człowiekowi - wyłączny DAR. Dany jemu wyłącznie i jemu konkretnie na własność, by mogło być tak, że oto Bóg należy do człowieka. Każdego człowieka. I chyba jest to jedyny obszar życia społecznego, w którym możliwa jest absolutna równość pod względem własności.

I także z tego względu - poza względem teologicznym - świat zawsze będzie odczuwał potrzebę Boga, bo może wie, iż jest to jedyna demokracja, w którą warto wierzyć. Ale w takim rozumieniu spełnionych jednakowo pragnień, jakie

czego się pragnie. I nawet najczęściej jest tak, iż się właśnie nie otrzymuje.

W zakończeniu — i na zasadzie „gwiazdkowego” podarunku - poetycka „Przypowieść” o tym, iż ta prawda Bożych Narodzin znaleźć ma swoje wypełnienie i potwierdzenie u końca dziejów. A prawda ta jest taka: Człowiek dla Boga jest wszystkim, dlatego Bóg postanowił go zbawić.

(K. Wierzyński - Przypowieść)
*Zbiorą się z podań, ze ścian, z drzeworytów
Świątki, kołеды i sny malowideł,
Lud przypowieści, prorocstwa i mitów,
Zbrojna rodzina wśród mieczów i skrzydeł.*

*Zbiegną się wszyscy, pastuchy i króle
Za niepojętą na świecie podniętą
I moc struchleje i w nieba kopule
Znak się objawi wędrowną kometa.*

*I wszyscy staną z nowiną stuleci,
Święci na chmurach i ludzie zwyczajni
Sprawdzą się prawdy i luna zaświeci,
I pożar zacznie się znowu od stajni.*

Barbara Wesolowska

Nie lękajcie się, oto bowiem zwiastuję wam radość wielką, która będzie wszystkim ludowi, że się wam narodził Zbawiciel, którym jest Chrystus Pan... (Łk 2, 10-11).

Od blisko dwóch tysięcy lat słowa te są powtarzane we wszystkich językach świata na całym globie ziemskim. W okresie świąt Bożego Narodzenia przyjmujemy je w sposób szczególny i zapewne z niemałym wzruszeniem. Dlatego i my wszyscy w okresie świąt Bożego Narodzenia Roku Pańskiego 1991, zechcemy je usłyszeć i przyjąć otwartym sercem i umysłem oraz uwierzyć, że naprawdę ON ZBAWICIEL NAM SIĘ NARODZIŁ. I choć warunki życia współczesnego człowieka zwłaszcza w naszej Ojczyźnie wyciskają u niejednego niepokój, czy smutek, tym bardziej ZECHCEJMY przyjąć anielskie wołanie NIE LĘKAJCIE SIĘ. Wszak przecież nie jesteśmy sami. Jest z nami ON - ZBAWICIEL ŚWIATA, który w czasie swej działalności wiele wycierpiał, aż do śmierci na krzyżu, wołał i woła dziś do nas wszystkich: ...Ufajcie jam zwyciężył świat (J 16, 33)

Na tegoroczne święta Bożego Narodzenia, życzę z całego serca wszystkim, bez wyjątku, Członkom naszej wspólnoty parafialnej, abyśmy mimo przeróżnych trudności jeszcze w życiu współczesnym zechcieli zaufać bezgranicznie anielskiemu i Chrystusowemu zawołaniu UFAJCIE!

Z wiarą porzeto i ufnością z głębi naszych serc wołajmy nie tylko w tym okresie:

Podnieś rękę Boże Dziecię, błogosław Ojczyznę miłą! W dobrych radach, w dobrym bycie, wspieraj jej siłę - swą siłą.

Dom nasz i majętność całą i wszystkie wioski z miastami...

Proboszcz Parafii NSPJ w Turku
Ks. Kazimierz Tartanus

Boże Narodzenia 1991 r.

Nakładem „Wydawnictwa Duszpasterstwa Rolników”, którym kieruje ks. dr Eugeniusz Marciniak (proboszcz w Dobrej) ukazał się „Kalendarz Rolników 1992” przeznaczony nie tylko dla rolników i rodzin rolniczych, ale również dla wszystkich katolików. Zawiera on wiele konkretnych wskazówek i interesujących porad z dziedziny: prawa, obyczajów, życia religijnego, nowości rolniczych i wielu innych.

Nabyć go można u każdego księdza proboszcza i w turkowskich księgarniach.

Parafie, seminaria, zakony i diecezje Kościoła katolickiego będą mogły występować w województwach zachodnich i północnych o nieodpłatne przejęcie gruntów o pow. do 50 ha z Państwowego Funduszu Ziemi.

To bardzo ważne sformułowanie, ponieważ pozwala na zwrot majątku Kościołowi greckokatolickiemu przejętego m.in. w następstwie akcji „Wisła”. Domagali się tego wyznawcy narodowości ukraińskiej.

Co kościelne — Kościołowi

W jednej z ostatnich w tej kadencji ustaw, Sejm umożliwił również zwrot wszystkim parafiom cmentarzy, także tych, na których nie stoją budynki kościelne. Zniesiono ostatecznie prawo z roku 1950 o przejęciu „dóbr martwej ręki” otwierając w ten sposób drogę do zwrotu przejętego w minionych latach majątku kościelnego. W stolicy Kościół może się ubiegać o przejęcie na własność gruntów oddanych dotąd w wieczyste użytkowanie.

W tym akcie prawnym zawarta została definicja Kościoła katolickiego: pod tą nazwą rozumie się wszystkie obrządki, nie tylko rzymskokatolickie.

Akt zatytułowany „O stosunku państwa do Kościoła katolickiego” przyjęto po burzliwej dyskusji, większością 9 głosów. Argument większości: „zwrócić co zagrabione”, spotkał się z następującymi zastrzeżeniami: w państwowej kasie pusto, a kwota roszczeń kościelnych nie znana, zaczekać z uregulowaniem tej sprawy do czasu generalnego rozstrzygnięcia losów reprivatyzacji.

Termin zgłaszania roszczeń majątkowych przez stronę kościelną (poprzedni wygaś w maju) ustalono na koniec 1992 r.

CHRZTY

JANISZEW:

23.11. Piotr Wojciechowski, 30.11. Paweł Polak, Paulina Ordon

BRUDZEW:

17.11. Filip Buda, 1.12. Justyna Surdyga

TUREK par. św. Barbary:

24.11. Kinga Trzmielewska, Karolina Kuc, Agnieszka Maria Matczak, Kamil Dawid Karolewski, Natalia Łucja Lament, Łukasz Pawlaczyk, Monika Natalia Klimek.

TUREK par. NSPJ:

Michał Rafał Świdorski, Fryderyk Tomasz Simiński, Adrian Paszak, Karolina Kowalska, Beata Agnieszka Skoczylas, Katarzyna Majcherek.

WYSZYNA

19.11. Dawid Olejniczak, Michał Gawarkiewicz, Grzegorz Krawiec.

POGRZEBY

TUREK par. św. Barbary:

Jerzy Socki, Stanisław Tomaszewski,

Julia Łajdecka z domu Nestor, Henryk Knyspel.

TUREK par. NSPJ:

Małgorzata Agnieszka Prusińska (Zdrojki Lewe), Józef Brzuska (Cisew), Józef Przysło (Wrząca), Zofia Drózd (Muchlin), Antoni Stefaniak (Zdrojki Prawe), Roman Drózd (Turek), Jan Majda (Turek), Mariana Kałowska (Turek), Bronisława Świćcińska (Turek), Wojciech Walczak (Turek), Marta Matusiak (Turek), Wincenty Dzwonek (Turek).

JANISZEW:

28.11. Bronisław Zagozda, 29.11. Andrzej Kogut.

BRUDZEW:

28.11. Krystyna Holweger, 4.12. Teresa Ewa Wójcicka.

ŚLUBY

WYSZYNA:

19.11. Ireneusz Janisiak - Donata Bartczak

JANISZEW:

23.11. Zbigniew Ziółkowski - Marzena Opas, Jerzy Grzyński - Mariola Mituta

MARII JEZNACKIEJ,

bibliotekarki z wypożyczalni dla dorosłych Miejskiej Biblioteki Publicznej, przy ul. Józefa Piłsudskiego.

— Czy w czasach wolności, kiedy drukować i czytać można wszystko, bibliotekarzom pracuje się lepiej?

— Na pewno o wiele przyjemniej jest pracować bez obciążeń wynikających ze świadomości szkodliwej roli cenzury. Skończyło się też wypożyczanie książek niekatalogowanych, „spod lady”. Nie oznacza to jednak całkowitej swobody w wyborze lektur. Biblioteki nie są w stanie zakupić wiele ciekawych nowości wydawniczych. W praktyce jesteśmy zmuszeni korzystać z miejscowych księgarń, które w większości sprowadzają książki komercyjne.

— Proszę opowiedzieć nam trochę o swoich klientach?

— Czytelnicy różnią się: wiekiem, wykształceniem, temperamentem. Młodzież poszukuje lektur, fantastyki, kryminałów. „Pana Samochodzika” wypierają komiksy. Starsi interesują się bardziej literaturą poważną, choć powieści sensacyjne też są dla nich atrakcyjne. Kobiety w średnim wieku lubują się w romansach Mniszkówny, Rodziewiczówny. Najczęściej przychodzą tu ludzie uczący się, miłośnicy literatury, osoby dysponujące wolnym czasem, samotni. Ostatnio pojawiła się wcale niemała grupa bezrobotnych.

— Powiedz co czytasz, a powiem ci kim jesteś? Pani wie, co ludzie czytają, proszę podzielić się z nami tą wiedzą. Kto ze znanych osób pojawia się tu najczęściej?

— Na przykład niektórzy redaktorzy „Echa Turku” ... Dyrektor wydziału oświaty Mirek Mękowski, przewodniczący Rady Miejskiej Zbigniew Majcherek, doktor Idzik często wypożycza książki dla swoich dzieci. Pasjonatem ambitnej literatury jest pani Iwona Dzidek — fizyk z liceum. Ta lista nazwisk mogłaby być dłuższa, ale musiałabym się jeszcze trochę zastanowić.

— Ciekawią nas również inne sprawy. Powróćmy do tematu pracy. Jak Pani sobie radzi z niezdyscyplinowanymi czytelnikami, którzy książki oddają z opóźnieniem, uszkodzone, albo nie oddają ich wcale?

— W takich wypadkach regulamin biblioteki przewiduje stosowne kary. Uszkodzoną książkę należy oddać do intrologatora, zniszczoną lub zagubioną odkupić. Ale liczba czytelników, którzy stwarzają takie problemy ostatnio wyraźnie się zmniejszyła. Zresztą stosunek do tej grupy klientów nie jest taki istotny. Najważniejsze jest indywidualne podejście do czytelnika: uśmiech, życzliwość, pomoc.

Przez długie lata wzorem była dla nas pani Anna Musialska, obecnie będąca na emerturze. Od niej nauczyliśmy się, jak powinna pracować bibliotekarka.

— A jaką książkę Pani ostatnio przeczytała?

— „Seks, miłość i serce” — Lowell. Lecz proszę się nie ekscytować tytułem. To bardzo mądra książka,

o popularno-naukowym charakterze. Można się z niej dowiedzieć o wpływie emocji ludzkich na stan zdrowia.

— Czy mogę ją wypożyczyć?

— Raczej pożyczyc, gdyż jest to moja własna pozycja. Biblioteka jeszcze jej nie zakupiła.

— Dziękuję za książkę i za rozmowę. Andrzej Piasecki

Coś dla młodych!

Cheesz poznać prawdziwego przyjaciela? Cheesz otrzymywać mnóstwo listów z całego świata?

Cheesz być zaproszonym przez kolegę, obcokrajowca, lub gościć go u siebie?

Jeżeli tak, to nawiąż kontakt z jednym ze wskazanych niżej adresów. Są to uczniowie szkół średnich, którzy pragną korespondować w języku angielskim z młodzieżą z całego świata. Ich wzajemny kontakt i zarazem powstanie tej listy adresów umożliwiła organizacja założona w Szwecji przez kilku 17-latków. Od nich właśnie dotarła do nas ta oferta. Prawdopodobnie te adresy nie były jeszcze nigdzie publikowane. Życzymy powodzenia. A oto nazwa i adres szwedzkiej organizacji będącej swoistym międzynarodowym biurem kontaktowym młodzieży:

Life-Link
Adres: Life-Link Foundation
c/o UPPSALAUN-ASSOCIATION
DA. 6. HAMMARSK IOLD
LIBRARY
BOX 644. S-751. 21 UPPSALA
SWEDEN
Fax 460 / 18-320084

ALIJA CABEZUDO TEACHER
ESCUELA NAC. DE COMERCIO N 2
LIFE-LINK CO-ORDINATOR ARGENTINA
BULEVERD ORONO 690

PROVINCIA DE SANTA FE
2000 ROSARIO
ARGENTINA

JOAN ANDERSON EDUCATOR
LIFE-LINK PREL. CO-ORDINATOR
11 FITZGERALD ST
A C T 2600
YARRALUMLA
AUSTRALIA

MAG GUDRUN FINDER
INTERKULTURELLES ZENTRUM
LIFE-LINK CO-ORDINATOR
MARIA THERESIEN - STR 9
A-1090
VIENNA
AUSTRIA

S. AERTS CO-HEADMASTER
SINT-DIMPNALYCEUM
LIFE-LINK PREL CO-ORDINATOR
GASTHUISSTRAAT 2
2440GEEL
BELGIUM

YORDANNA NENOVA TEACHER
ENGLISH LANGUAGE SCHOOL
LIFE-LINK CO-ORDINATOR
ALEI VUZRAZHANE 3
7002
ROUSSE
BULGARIA

SORGHO ZACHARINE CONSEILLER TECHNIQ
MINISTRERE DE LEDUCATION NATIONALE
LIFE-LINK CO-ORDINATOR
B P 7032
OUAGADOUGOU
BURKINA FASD

EDWARD BURRIDGE PRINCIPAL
STANLEY HIGH SCHOOL
LIFE-LINK PREL. CO-ORDINATOR
P o BOX 39
EOH 1TO NB
STANLEY
CANADA

ZONG XIANGHUN STUDENT
LIFE-LINK CO-ORDINATOR
5-HANGIAD GACHAN
JIANG SU
JINAGDU
CHINA

LILIAN CAICEDO LANDAZURI JUR. DIR.
JUVENTUDES DE LA ONU
LIFE-LINK CO-ORDINATOR
CALLE 1 No 5-61, OFICINA 605 Ed VALHER
CALI
COLOMBIA

ROMARIC TSOLMOU SECR. GEN.
NGO: ASSDC CONGOLAISE N.U.
PRELIMINARY LIFE-LINK CO-ORDINATOR
B P 13210
BRAZZAVILLE
CONGO

LIC. OLGA DE BRAVO, LIC. LEDA BEIRUTE
INSTITUTO EDUCATIVO MODERNO
LIFE-LINK CO-ORDINATOR
APARTADO: 917-1000
SAN JOSE
COSTA RICA

DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF EDUCATION
LIFE-LINK PREL: CO-ORDINATOR
MINISTRY OF EDUCATION
NICOSIA
CYPRUS

JOSEF KREJCI DIR.
CZECHOSLOVAKIAN PEACE COUNCIL
LIFE-LINK PREL CO-ORDINATOR
PANSKA 7
116 69
PRAGUE
CZECHOSLOVAKIA

META DITZEL TEACHER EM.
LIFE-LINK CO-ORDINATOR
SOVAENGET 20
DK-8800
VIBORG
DENMARK

HEADMASTER
COLEGIO NACIONAL ELOY ALFARO
LIFE-LINK PREL. CO-ORDINATOR
URB. RUMINAHUI
PEDRO COANGUINA Y AV. LUIS TUFIN
QUITO
ECUADOR

ANN-MARI ISAKSSON TEACHER
MATT LIDENS GYMNASIUM
LIFE-LINK CO-ORDINATOR TOR FINLAND
MATTGARDSVÄGEN 20
SF-02230
ESBO
FINLAND

URSULA WUNSCH FORMGESTALTER
LIFE-LINK CO-ORDINATOR
HO-CHI-MINH-STRASSE 9
1156
BERLIN
GERMANY

Siatkówka

7 grudnia w Szkole Podstawowej nr 3 rozegrano mecze o puchar dyrektora KWB „Adamów”. I miejsce zdobył zespół kopalni, II miejsce zespół elektrowni, a III zespół nauczycieli.

Tenis stołowy

2 grudnia w sali ping-pongowej w Kopalni odbyły się rozgrywki o puchar Przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”. I miejsce oraz puchar zdobył Ryszard Błaszczuk. Następne miejsca zajęli: Edward Mazur (II) i Marek Lament (III). (a)

Pod siatką

Siatkarze „Tura” przegrali dwa razy 3:1 i 3:1 z liderem ligi międzywojewódzkiej „Lechią” Tomaszów (na boisku rywała).

Juniorzy „Tura” oddali walkowerem punkty w systemie rozgrywek o Mistrzostwo Polski Juniorów. Zarząd Klubu nie znalazł

środków na pokrycie kosztów wyjazdu.

Zarząd MKS „Tur” w związku z jubileuszem 70-lecia swojego istnienia przyjmował grupę działaczy z naszej zachodniej granicy.

Siatkarki MKS „MOS” Turek uzyskały awans do II rundy rozgrywek o Mistrzostwo Polski Juniorek.

Późnym wieczorem 29 listopada w klubie przy ZPJ „Miranda” odbyła się uroczystość uczczenia 70-lecia powstania Miejskiego Klubu Sportowego „Tur” i 30-lecia przyjaźni z niemieckim klubem BSG Aktivist Lauchbrammer.

W części oficjalnej przemówienia wygłosili panowie: Marian Nowakowski i Czesław Kowalski. Głos zabrał także Prezes zaprzyjaźnionego Klubu.

W części artystycznej wystąpił zespół „Bambino” z solistami.

Po tym wszystkim odbyła się część nieoficjalna: poczęstunek i tańce. (m)

Horoskop

od 18 grudnia do 1 stycznia

BARAN: 20.03.-20.04. Zdejmij wreszcie maskę. Nosisz ją już tak długo, że nie jest Ci potrzebna, ponieważ Twoja twarz ukształtowała się na jej podobieństwo! A może by tak przeprowadzić małą operację plastyczną duszy?

BYK: 21.04.-20.05. Uważaj — w tym przypadku farsa może zmienić się w dramat, lepiej więc podziękuj za rolę i przejdź do widowni. Łatwiej obserwować, niż być obserwowanym.

BLIŹNIĘTA: 21.05.-20.06. Nie zalamuj się. Nie jesteś sam, jest jeszcze Twój przeciwnik, więc żyj dla niego. Może z czasem stać się Twoim sprzymierzeńcem.

RAK: 21.06.-21.07. Działaj bez pośredników — są jak woda dolana do wina. Wiele jesteś w stanie osiągnąć

sam, więc nie czekaj na pomoc. Udowodnij, że jesteś silnym człowiekiem, przede wszystkim sobie.

LEW: 22.07.-21.08. Nie obawiaj się — Twoi wrogowie nie są w stanie Ci zaszkodzić. Nie zwracaj na nich uwagi: „Dwa półgłówki, to jeszcze nie to samo, co jeden z głową”.

PANNA: 22.08.-21.09. Nie bądź naiwny — chcesz grać się przez całe życie przy iskrze, która dawno zgasła? Nie marnuj czasu — rozpal nowe ognisko, często do niego dokładaj, a nie wypali się tak szybko.

WAGA: 22.09.-22.10. Myślisz, że wystarczy mieć skrzydła? Jesteś w błędzie — trzeba jeszcze być oblatanym, bo inaczej pomagają one tylko pelzać. Twoja działalność będzie „wysokiego lotu”, jeżeli się trochę doksztalcisz.

SKORPION: 23.10.-21.11. W życiu najczęściej jest dni powszednich, a niedziele zdarzają się rzadziej niż w kalendarzu. W najbliższym czasie dni będą jednak dla Ciebie słoneczne, więc musisz to wykorzystać. Może zdarzy się jakaś życiowa niedziela?

STRZELEC: 22.11.-20.12. Chcesz sobie stworzyć swój własny raj? A może Ty go już masz, tylko nie doceniasz. Zastanów się, czy przypadkiem piekło nie jest wynikiem nieudanej próby stworzenia nowego rajcu?

KOZIOROŻEC: 21.12.-19.01. Z pewnością coś się wydarzy. Coś, co zmieni wiele, ale nie wszystko. Właściwie nic nie stoi na przeszkodzie, abyś uległ chwili — „Księżyc częściej niż słońce rodzi sceny gorące”.

WODNIK: 20.01.-19.02. Czy w Twoim domu cisza nie jest sygnałem alarmowym? Milczysz czy przemilczasz? A może właśnie teraz nadszedł moment, aby sobie coś wyjaśnić...

RYBY: 20.02.-19.03. Nie „stawiaj się”. Zmień taktykę. Może warto pozwolić owinąć się wkoło palca, żeby unieruchomić rękę.

Program imprez Miejskiego Domu Kultury w Turku

18.12. godz. 17.00 — Próba teatru „Baśni”

19.12. godz. 16.30 — Język angielski dla dzieci
godz. 17.00 — Pracownia haftu

20.12. godz. 15.00 — Pracownia fotograficzna
godz. 17.00 — Koncert zespołu „SYJON” z Jarocina

23.12. godz. 15.00 — Pracownia rękodzieła artystycznego
godz. 15.00 — Pracownia fotograficzna

26.12. godz. 19.00 — dyskoteka

27.12. godz. 15.00 — Pracownia fotograficzna

28.12. godz. 17.00 — „Muzyka i moda”

30.12. godz. 15.00 — Pracownia rękodzieła artystycznego

31.12. godz. 20.00 — Sylwester (impreza zamknięta)

MDK Władysławów

28.-30.12. — jasełka

31.12. — bal sylwestrowy

DELIKATESY - MARKET

temu sklepowi możesz zaufać

Nowo otwarty sklep poleca:

tylko świeże: mięso i wędliny
wyroby garmazeryjne
pieczywo

delicje czekolady bombonier
renomowanych producentów
Wedel, Goplana, Wawel

Zapraszamy codziennie 7.30
— 18.00, sobota niedziela 9.00
— 17.00, Turek ul. Kaliska 2

0015

ARTSOFT
Spółka z o.o.

-62-700 Turek ul. Kaliska 37/17 tel./fax 24-97	Dealer firmy 00000000 Nowy Sacz
--	--

Konin
tel. 234-76 po 18

Oferujemy
po atrakcyjnych cenach
* sprzęt komputerowy
PC XT, AT, 386, 486
* drukarki
* telefaxy PANASONIC
* programy użytkowe
/w tym program rozl. hurtowni/

Przykładowe ceny w mln zł:

PC AT 16MHz 40MB 28ms	8.1
PC AT 16MHz 40MB 17ms	8.7
PC AT 16MHz 65MB 15ms	9.2
MS DOS 5.0 Upgrade	0.999

Przedsiębiorstwo Produkcyjno — Handlowe „Andrews”, Piętno 8/1
62-741 Grzymiszew, tel. Konin 230-63, oferuje
— żyrny opalowe w cenie 40 tys. zł/ za metr sześcienny
— trociny i wióry — nieodpłatnie, załadunek we własnym zakresie
lub sprzętem firmy w cenie 40 tys. zł za przyczepę. 0000

OKAZJA!
Tylko u nas najtańsza
odzież na wagę

ul. Armii Krajowej 42

CZYTAJ CODZIENNIE

„GŁOS WIELKOPOLSKI”

- ◀ Największa objętość
- ◀ Najwięcej reklam i ogłoszeń
- ◀ Największy nakład w regionie

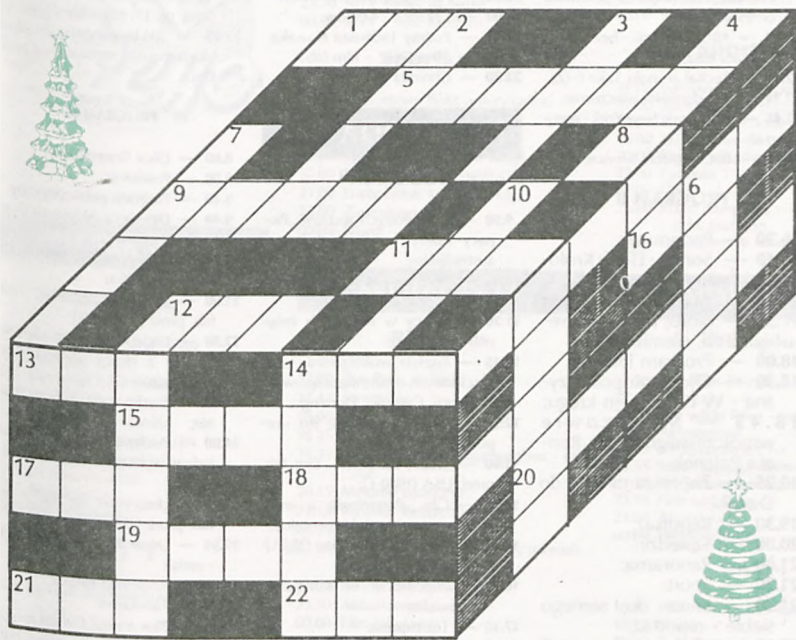
Biuro Reklam i Ogłoszeń
62-510 Konin, Plac Niepodległości 5
tel./fax 266-67

ARTSOFT
Spółka z o.o.

adres: 62 700 Turek
ul. Kaliska 37 / Dom Usług/
tel. 24-97 / pok. 17 /

Kursy komputerowe
z zakresu obsługi Komputerów
typu IBM PC

Krzyżówka dla dzieci nr 3

ojciec w języku hebrajskim, 3. struś, 4. cola — ..., 5. gol, 6. na głowie lalki, 7. gaszą go strażacy, 8. lata koło nosa, 9. pszczoła, mucha, motyl, 10. Mateusz Ewangelista, 11. miasteczko, w którym urodził się Pan Jezus, 12. duży skok (poziomo), pozdrowienie hebrajskie (pionowo), 13. jeden, 14. lis, bohater książki Brzechwy (poziomo), np. owiec na pastwisku (pionowo), 15. południowoamerykańskie góry, 16. ma kota, 17. żywi się wełną, 18. nie kuchnia, lecz... 19. zielone miejsce na pustyni, 20. kilkaset lat, 21. do wyważania drzwi, 22. na pomoc!, na ratunek!

Rozwiązania prosimy nadsyłać pod adresem redakcji, tylko na kartkach pocztowych z naklejonym kuponem „Krzyżówka dla dzieci nr 3” (tylko te wezmą udział w losowaniu), do 31 grudnia 1991r. „Echo Turku” ul. Kolska Szosa 28, p. 28, 62-700 Turek.

300.000 zł dla tego, kto rozwiąże krzyżówkę dla dzieci

Na specjalne zamówienie pewien młody mieszkaniec Turku ułożył krzyżówkę o naszym mieście.

Wśród osób, które nadesłały prawidłowe rozwiązania, zostaną rozlosowane dwa kupony:

— za krzyżówkę dla dorosłych — kupon wartości 1 mln zł do zrealizowania w sklepach „PiK”

— za krzyżówkę dla dzieci — kupon wartości 300 tys zł do zrealizowania w sklepie z artykułami dziecięcymi — „Bobas” — ul. Armii Krajowej

„PiK” i „Bobas” — to sponsorzy naszych krzyżówek świątecznych.

Rozwiązania prosimy nadsyłać pod adresem redakcji tylko na kartkach pocztowych z naklejonym kuponem „Krzyżówka świąteczna” (tylko te wezmą udział w losowaniu nagród) do końca tego roku.

Nagrody za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki nr 1:

Krzyżówka dla dorosłych: 100.000 zł wylosowała pani Małgorzata Zajac (Turek, ul. Kaliska); krzyżówka dla dzieci: nagroda, miś lub kločki lego wylosowała: Karolina Kowalska ze wsi Czachulec (gm. Malanów)

Ma lat 9, chodzi do klasy trzeciej

Jak widać na zdjęciu Karolina wybrała misia.

N
A
G
R
O
D
Y
!
!
!

Krzyżówka nr 3

POZIOMO: 1. utwór o tematyce biblijnej, nie omieszczony w kanonie, 5. część kościoła przeznaczona dla wiernych, 7. pojazd poruszający się po lądzie i wodzie, 11. Aleksandra, 12. włoska jednostka monetarna, 13. tytuł czasopisma urzędowego, 14. państwo południowoamerykańskie, 15. wielbiciel kina, 16. w herbie naszego miasta, 17. towarzyszka Kalego, 18. każdy z olbrzymów, dzieci Urana i Gai, 19. kończy modlitwę, 20. szlak, droga, gościniec, 21. faza księżyca, 22. ... i czterdziestu rozbójników, 23. jednoczesny ruch króla

i wieży, 26. opat dawniej, 27. naczynia do leków, 30. luksus, wygoda, 34. koszty opakowania, 38. dzień poprzedzający święto, 41. klacz kara z białymi cętkami, 44. pawilon położony na uboczu, pustelnia, 47. bogini niezgody, 48. średniowieczny naczelnik administracji miejskiej — później burmistrz, 51. miasto, 52. miara powierzchni ziemi, 53. pierwsze wyjście kartą w grze, 55. nachylona płaszczyzna, 56. zgodna z modą, 58. niższy głos żeński, 59. jadalne korzenie byliny azjatyckiej, podobne do ziemniaków, 60. upojenie, ekstaza, 61. długi

poemat epicki, epopeja, 62. dająca się ustawić, 63. ptak wodny, 64. pierwiastek chemiczny, metal, 65. szary, popielaty (przymiotnik utworzonej od nazwy gryzonia szkodnika), 66. jama, dziura, kryjówek, 67. np. prądotwórczy.

PIONOWO: 1. eksploator statku, 2. wierzchnia szata kapłana podczas mszy, 3. okrągła budowla, 4. bogini ślepego przypadku, 5. reperacja, 6. dawniej — zakład, w którym uczniowie utrzymywali darmo naukę i utrzymanie, 7. kraina wszelkiej szczęśliwości, 8. zespół wszystkich dostrzegalnych cech organizmu, będący wynikiem współdziałania czynników dziedzicznych oraz warunków środowiska, 9. duża bombka, 10. mała notatka, 24. narząd wzroku, 25. gama major, 28. aktor występujący w pantomimie, 29. na rzecze, 30. płynię w zyłach, 31. podobno służy do myślenia, 32. kamień

szlachetny, 33. waga opakowania (również nazwa zakładu w naszym mieście), 34. dzuma XX wieku, 35. buduje tamy, 36. miasto we Francji, 37. pokład soli, 39. pierwiastek chemiczny — skandowec, 40. Cembrzyńska, 42. „Polskie...”, 43. zwierzątko Ali, 44. krótki, lekki, dowcipny utwór wierszowany, 45. lampa elektronowa zawierająca 4 elektrody, 46. zrobiony z żelaza, 47. uczeń mieszkający poza internatem, 48. pierwiastek, 49. grecka bogini płodności, rolnictwa, 50. kolor różowoczerwony z odcieniem fioletowym, 54. kwitnie we wrześniu, 57. na budowie.

Rozwiązania w postaci prawidłowo ułożonego hasła, prosimy nadsyłać pod adresem redakcji, tylko na kartkach pocztowych z naklejonym kuponem (tylko te wezmą udział w losowaniu) do 31 grudnia 1991r.

1	A	D	O	K	R	Y	F	10	N	A	W	A	11	A	M	F	I	B	I	A	10				
	R	O	R	O	O			11	O	L	A	O		12	L	I	R	O	E	O	O				
12	M	O	N	I	T	O	R		13	P	E	R	O		14	I	N	O	M	A	N				
	A	O	A	O	U	O		15	U	R	O	O		16	M	E	A	O		O	B	O			
17	T	Y	T	A	N	O	U		17	A	M	E	N	O		D	O		18	T	R	A	K	T	
	O	O	O	O	D	O		19	O	H	O	O		20	A	L	I	O		O	O	O	O		
21	R	O	S	Z	A	22	A		23	A	R	A	M		24	A	25	P	U	26	K	R	A		
	O	K	O	O	O	U	O																		
27	K	O	M	F	O	R	28																		
	R	O	O	O	P	O	A																		
	E	O	Z	O	A	O	R																		
29	W	T	G	9	I	L	40	A																	
	O	N	O	O	O	G	O																		
41	D				T	A	42	Z							43	S	44	O	45	D			46	T	A
	O	O	O	E	O	E	K	K	O	O					47	A	O	E	O	O	O				
48				W	T	O	L	O	49	S	K	O	S	O	S	O	50	M			51				A
	O	R	O	R	O	A	L	T	O	O					52	A	O	E	O						R
53	R	O	Z	1	K	O	S	Z	O	54	E	P	O	S	O	55	N	T							A
	O	O	O	D	O	N									56	K	O	E	O						N
57	M	Y	S	Z	A	T	Y	O	58						59	A	G	R	E	G	A	T			13

KRZYŻÓWKA
„Świąteczny
groch² z kapustą”

ECHO TURKU : pismo spraw lokalnych, dwutygodnik.
ADRES REDAKCJI: Turek 62-700 ul. Kolska Szosa 28 p. 28 tel/ fax 43-64.
WYDAWCA: PPH Konimpex 62-510 Konin, ul. Spółdzielców 3.
BIURO OGŁOSZEŃ: Plac Wojska Polskiego 20.
REDAGUJE ZESPÓŁ: Mariusz Krzyżaniak, Sylwia Michalska, Joanna Nowicka, Andrzej Piasecki (redaktor naczelny), Krzysztof Piekarski.
AKWIZYCJA: Mariusz Krzyżaniak, Sylwia Michalska.
GRAFIKI: Katarzyna Majcherek, Krzysztof Pawlak.
FOTOREPORTERZY: Andrzej Marzuchowski, Piotr Przekwas.
Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i poprawek w nadsyłanych tekstach. Materiałów nie zamawianych nie zwracamy, za treść ogłoszeń nie odpowiadamy.
Druk — „DANMARKOM” — sp. z o.o., 61-323 P-n, Rymanowska 29, tel: 798-077.

WTOREK 24.12.

RTL plus

17.10 Der Preis ist heiss - quiz
17.45 Sterntaler - quiz
18.00 Die wilde Rose - serial
18.45 RTL aktuell
19.15 Knight Rider - serial
20.15 Kojak - serial krym. USA
22.00 Explosiv - magazyn
22.55 LA Law - serial
23.50 Aktualności
00.00 Film fabularny

SAT 1

16.25 Wiesse Weihnachten - film prod. USA
18.15 Bingo - show
18.45 Wiadomości
19.10 Von Herz zu Herz
20.15 Die Fischerin vom Bodensee - film prod. RFN (1965)
22.00 Das Geheimnis der vier Kronjuwelen - film przygodowy (USA)
23.40 Gefährliche Grenze - film przygodowy

PRO 7

17.55 Ein Rabbi im Wilden Westen - komedia USA
20.00 Tagesbild
20.30 Barabbas (cz. I) - włoski film historyczny
21.30 Barabbas (cz. II) - włoski film historyczny
22.50 Johnny Guitar, gehasst, gejagt, gerechtfertigt - western USA
00.50 Kobra - serial

MTV

18.00 MTV Prime - Pip Dann
19.00 Yo! MTV - Raps Today

20.00 Paul McCartney Rockumentary
21.30 Paul McCartney Rockumentary
22.00 Wielkie hity
23.00 Raport Coca-Coli
23.15 MTV At The Movies
23.30 MTV News At Night
00.00 MTV's Post Modern

Sportkanal

16.30 Zawodowy boks amerykański
18.00 Rajdy samochodowe
19.00 Hiszpańskie gole
19.30 Sporty motorowe w Belgii
20.00 Rugby - Puchar Świata'91
21.00 Europejski koszykówka
22.00 Zawodowy boks
00.00 Bilard

ŚRODA 25.12.

RTL plus

17.10 Der Preis ist heiss - quiz
17.45 Sterntaler
18.00 Die wilde Rose - serial
18.45 Aktualności
19.15 Zurueck in die Vergangenheit - serial
20.15 Melodie ojczyzny
21.15 Thomas Gottschalk Show
22.15 Stern tv - magazyn
22.50 Der flotte Dreier - poradny seksualne
23.20 Benny Hill Show
23.50 Aktualności
00.00 Film fabularny

SAT 1

16.35 Winnetu - film fab. cz. I
18.15 Bingo - show
18.45 Wiadomości
19.05 Winhnachtsansprache von Bundespraxident-Richard von Witzsackker
20.15 Police Academy II - Jetzt geht's erst richtig los - film USA
22.00 Die Supertrottel - film USA

PRO 7

16.25 Der rote Korsar - przygodowy USA
18.10 Trick 7 - seriele rysunkowe
20.00 Tagesbild
20.15 Wall Street - film fab. USA
22.10 Der City Hai - kryminal USA
00.20 Spenser - serial

MTV

18.00 MTV Prime - Pip Dann
19.00 Yo! MTV - Raps Today

20.00 VJ Ray Cokes
22.00 Wielkie hity
23.30 Raport Coca-Coli
23.15 MTV At The Movies
23.30 MTV News At Night
02.00 VJ Kristiane Backer
03.00 Nocne video

Sportkanal

16.00 Europejska koszykówka
17.00 Siatkówka na plaży
18.00 Rajdy samochodowe
19.00 Jeździectwo - zawody w skokach
20.00 Rugby - Puchar Świata'91
21.00 Formula 1 - omówienie sezonu
22.00 Golf
23.00 Przed olimpiadą - bobsleje, saneczki, biathlon
23.30 Tenis ziemny: mecz Edberg - Stich

CZWARTEK 26.12.

RTL plus

17.10 Der Preis ist heiss - quiz
17.45 Sterntaler - quiz
18.00 Die wilde Rose - serial
18.45 Aktualności
19.15 21 Jump Street - serial
20.15 Mini Playback Show
21.15 Ein Schloss am WoxrtherSee - serial
22.15 Film fabularny
23.50 Aktualności
00.00 Film fabularny

SAT 1

16.40 Winnetu - film fab. cz. II
18.15 Bingo
19.20 Kulo szczęścia

OGŁOSZENIA DROBNE

Działki pod kioski, Turek, ul. Kolska 30, Dąbrowski. Wiadomość: Łódź 860914 0010

Psycholog, ul. Piłsudskiego 1 tel. 51-34. 0011

Zamienię M-3 na Osiedlu Wyzwolenia 4/46 tel. 20-01 na M-4 na Osiedlu Wyzwolenia lub Osiedlu Piłsudskiego. 0012

Sprzedam mieszkanie własnościowe M-4, Osiedle Wyzwolenia, tel. 44-20 wew.888 0013

Sprzedam Wartburga po wypadku. Wiadomość - Osiedle Wyzwolenia 5/15 0016

Zamienię mieszkanie M-3 w Głogowie na równorzędne lub większe w Turku. Wiadomość tel. 33-74. 0017

Prosimy o święta bez alkoholu

Mamo !!! Tato !!! Wszyscy dorośli!!!
Jak wiecie, zbliżają się święta Bożego Narodzenia. Chcecie przeżyć je w milej, przyjaznej i pogodnej atmosferze? Chcecie spędzić je w rodzinnym kręgu, wśród krewnych, przyjaciół i najbliższych? Chcecie, by Wasze dzieci były zadowolone ze spotkania z rodziną, aby nie rozczarowały się? Chcecie, by dzięki tym świątecznym dniom jeszcze bardziej Was szanowały, abyście byli dla nich idealami dobrych katolików i wspaniałych rodziców? Chcecie przeżyć święta bez kłótni, awantur, krzyków i wulgarnych słów? Posłuchajcie młodych, może niedoświadczonych, ale znających i potrafiących odróżnić dobro od zła.

Zagwarantujcie nam wesołe święta! Święta bez alkoholu, bez łez. Jesteśmy Waszymi dziećmi i chcemy Waszego i Naszego dobra! Zaufajcie nam.

Dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 4 w Turku
Jacek Sokolowski

Muzeum dziękuje za dary

Mieszkaniki Turku, panie JADWIGA CZECH i MARIA STAWICKA podarowały ostatnio naszemu Muzeum cenną pamiątkę

rodzinną - tableau z roku 1930, przedstawiające znanych dziennikarzy turkowskiego Związku Rzemieślników Chrześcijan oraz fotografię, tym ciekawsze - bo ukazujące nie istniejące już, a bardzo zasłużone dla przedwojennego życia kulturalnego miasta obiekty - muszlę koncertową, teatr i kinematograf, które dostarczały rozrywki na terenie posesji obecnego Cechu Rzemiosł Różnych przy ul. Kaliskiej. Serdecznie dziękujemy.

W XIX i XX wieku działały w Turku, jak podaje L.L. Kruszyński: „wytwórnice miedzi i kotłów oraz gisernie (fabryki odlewów metalowych) Przedziedzieckiego i Babińskiego”. Turkowianin, pan WOJCIECH ŚLÓRSKI ofiarował Muzeum mosiężną tacę do samowaru, sygnowaną: „A.F. Babiński. Wytwórnica Babińskich produkowała również samowary, kotły, naczynia kuchenne. W turkowskich domach zachowały się tylko pojedyncze egzemplarze tych tak poszukiwanych przez współczesnych kolekcjonerów wyrobów, ponieważ Niemcy, szczególnie podczas pierwszej wojny światowej rabowali mosiężne przedmioty z domów turkowskich, a następnie przetapiali dla celów militarnych. Serdecznie dziękujemy.

G.P.

Turek z kopalni

Uprzejmie informujemy, że zamieszczona w numerze pierwszym Waszego pisma „Echa Turku” fotografia miasta Turku widzianego „z lotu ptaka” jest bardzo interesująca i bardzo się nam podoba. Bardzo nam miło o tym donieść, tym bardziej, że zdjęcie to zostało wykonane na zlecenie Kopalni i dla Kopalni, a więc jest naszą wyłączną własnością. Nie mamy nic przeciwko jego opublikowaniu, niemniej uczynienie tego bez zgody Kopalni stanowi oczywiście naruszenie naszych praw autorskich. Bardzo proszę o wyciągnięcie z tego faktu właściwych wniosków.

Z poważaniem
z-ca dyr. ds. Ekonomicznych i Pracowniczych
mgr Zbigniew Knapp

Od redakcji:

Wnioski wyciągnęliśmy. Dziękujemy!

1. PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNE „TURTEX” - M.Kocik ul. Łąkowa (kobieta), 140 osób, krawcowe.
2. ZAKŁAD KRAWIECKO-MODNIARSKI - M.Winnicka Turek, ul.Kaliska, (kobieta) 1 krawcowa.
3. „STOITAR” SPÓŁKA z o.o. - J.Kowalski, Przykona, (mężczyźni) 5 osób

4. ZAKŁAD KRAWIECKI - J.Kozba, Uniejów, 3 szwaczki.
5. MAŁA GASTRONOMIA „ALFIK” - W.Domagała, sprzedawca - bufetowy, 1 osoba.
6. „DREWEX” SPÓŁKA z o.o. - Bratuszyn pt. Brudzew, 6 osób, pracownicy fizyczni, zw.ze stol.
7. „EUROPEX” ZAKŁAD STOLARSKI - Uniejów ul. Bogumiła 8, Bednarkiewicz, 2 osoby, stolarz - tokarz w drewnie.
8. ZAKŁAD MECHANICZNY „PIOMET” - Uniejów, ul.Ogrodowa 10, 1 osoba - ślusarz spawacz, 1 osoba spawacz gazowo-elektryczny, 1 osoba kierowca - mechanik.

9. „KOROGARMO” SPÓŁKA z o.o. - Malanów (za CPN), 80 osób szwaczki, 1 osoba gł. księgowy, 6 osób magazynier.
10. „BAT-POL” WYTWÓRNIA MAKARONU - P.Pacześny, Czepów Dolny gm. Uniejów, 1 osoba pracownik fizyczny, 2 osoby pako-waczki.
(aktualne na dzień 10 grudnia 1991 r.)

Wszystkich, którzy z powodu zdeaktualizowania się oferty pracy zostali narażeni na kłopoty i stratę czasu, serdecznie przepraszamy.

Przypominamy zarazem, że podawane w tej rubryce informacje o wolnych miejscach pracy otrzymujemy zawsze na 8 dni przed ukazaniem się „Echa Turku”.

„Napad bandycki”

W dniu 21 grudnia br. o godz. 4 min. 30 na przechodzącego drogą prowadzącą do wsi Kowale Pańskie w stronę Turku Franciszka Chudarskiego, zamieszkałego we wsi Strachanów, gm. Ostrów Wartski napadło dwóch nieznanych mu mężczyzn w ubraniach cywilnych, uzbrojonych w rewolwery i nóż. Napastnicy zażądali wydania im pieniędzy, a gdy napadnięty odmówił, wówczas bandyci powiązali Chudarskiego, po czym przeprowadzili rewizję zabrawszy odnalezioną gotówkę w sumie 90300 mk. Po dokonaniu tego rabunku poszkodowanego doprowadzili bandyci do pobliskiego lasu, gdzie przywiązali go przy drzewie, a sami umknęli do lasu. (p)

Przedwojenna prasa pisała

GAZETA POWIATOWA

29 grudnia 1921 r. „Z TURKU”

Powiatowy Komitet do zbierania ofiar na odbudowę Wawelu, niniejszym składa szczerze podziękowanie za złożone ofiary 300 tysięcy marek na 10 „cegiełek”.

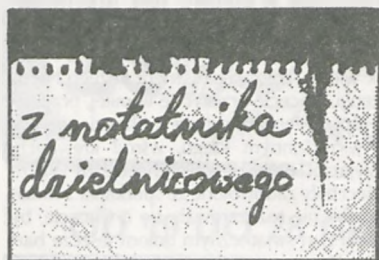
„Skrytobójczy zamach na policjanta Dembeckiego w Uniejowie”

W dn. 16 bm. o godz. 9-tej wieczór na życie posterunkowego P.P. w Uniejowie, Dembeckiego, Wiktora dokonano zamachu skrytobój-

czego. W chwili, kiedy posterunkowy Dembecki, idąc do domu, wchodził przez furtkę w podwórzu, nie wykryty dotąd sprawca wystrzałem z rewolweru usiłował go pozbawić życia. Zawdzięczając tylko temu, że Dembecki wchodził na furtkę pochylił się, kula ześlizgnęła się, po czaszce, raniąc go nieszkodliwie w głowę.

Posterunkowy Dembecki jest jednym z lepszych i gorliwych policjantów, zawdzięczając widocznie czemu padł ofiarą skrytobójcy.

22 XII 1991

Kradzieże

W dniu 18 listopada, w Dobrej nastąpiło kolejne włamanie do sklepu GS. Sprawcy dostali się do środka przez piwnicę i zabrali 16 mln zł w gotówce oraz towar wartości 4 mln zł. Szybka akcja funkcjonariuszy z komisariatu w Dobrej oraz Komendy Rejonowej w Turku doprowadziła do ujęcia włamywaczy. Okazali się nimi trzej mieszkańcy Dobrej, którym w trakcie przesłuchania udowodniono inne włamanie na terenie gmin: Dobra, Kawęczyn, Przykona, na łączną sumę ok. 85 mln zł. U jednego ze sprawców wykryto część skradzionych pieniędzy,

u następnego (w jego szopie) natrafiono na dół, w którym schowane były towary pochodzące z kradzieży. Prokurator zarządził areszt tymczasowy.

Mimo tej udanej akcji policji już w dniu następnym, 19 listopada w tej samej gminie, w Rzymku dokonano włamania do sklepu prywatnej spółki, skąd skradziono m.in. kolorowy telewizor. Przepiękstwo dokonano, mimo że obiekt strzeżony był przez dozorcę. Natomiast 27 listopada, znów w Dobrej, nastąpiło włamanie do sklepu elektryczno-meblowego.

Pod koniec listopada w Turku zgłoszono kilka kradzieży m.in. 23.11. — włamanie do mieszkania przy ul. Wojska Polskiego, skąd zabrano sprzęt radiowo-telewizyjny, wideo i pieniądze; 26.11. w elektrowni (przedsiębiorstwo „Remak” — Opole) skradziono butle gazowe, a w Zakładach Energetycznych styki przy izolatorach miedzianych.

Sytuacja na drogach

Do najpoważniejszego wypadku śmiertelnego doszło 30 listopada w Przykonie,

gdzie kierowca autobusu relacji Łódź-Turęk potrafił nietrzeźwego mężczyznę, który nagle pojawił się na szosie. Do groźnej kolizji doszło również w Uniejowie, gdzie 24 listopada ok. godz. 18.30 zderzyły się samochody: Nysa, Jelcz (ciężarówka) oraz Polonez. Winę za wypadek ponosi kierowca Poloneza, mieszkaniec Łodzi. Stwierdzono u niego 2,33 promila alkoholu we krwi.

Problem nietrzeźwych kierowców wciąż przesładuje policjantów drogowi. W okresie dwóch tygodni (16.11.-1.12.) zatrzymano 36 praw jazdy za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwym. Tę smutną statystykę psuje dodatkowo fakt, że według opinii fachowców z komendy, którzy oceniają, że przy swoich możliwościach kontroli policja wykrywa zaledwie 10 procent nietrzeźwych piratów drogowych. Nie dotyczy to tylko kierowców samochodów. Jednym z zatrzymanych „rekordzistów” (2,80 promila) okazał się traktorzysta, który niefrasobliwie jeździł sobie ciągnikiem po ul. Kaliskiej, zamkniętej dla ruchu. (a)

Ciekawe

Nie pal — zarobisz

3 proc. z funduszu plac Urzędu Miejskiego przeznaczy burmistrz na specjalne premie dla urzędników, którzy nie będą palić papierosów ani fajki. Każdy nikotynowy abstynent otrzyma więc dodatkowo 100 tys. zł.

Taka informacja właśnie dotarła do nas z ... Nowego Targu. (a)

UŚMIECHNIJ SIĘ

Jednym z przyjaciół Kornela Makuszyńskiego był znany dramaturg Jerzy Szaniawski. Makuszyński był gadatliwy, Szaniawski miał naturę milczka. Podczas jednego ze spotkań autor „Awantury o Basię” przerwał swój monolog i zapytał autora „Dwóch teatrów”: — *Powiedz mi drogi Jerzy, a o czym teraz milczysz?*

x

— *Tato, czy wiesz, ile pasty do zębów mieści się w tubce?*

— *Nie wiem.*

— *A ja sprawdziłem. Od balkonu do lodówki w kuchni!*

x

— *Jak się rozmnażają jeże?*

— *Ostrożnie.*

PORADY ZE STAREJ SZUFLADY:

Jak to zwykle jesienią, odzywają się wrzody żołądka. Ksiądz Grzegorz F. Sroka w swoim „Poradniku ziołowym” poleca taką oto mieszankę ziołową: po 100 g ziela bożego drzewka, kwiatu rumianku, kwiatu lipy, ziela drapacza lek., oraz po 50 g - ziela dziurawca, ziela krwawnika, korzenia prawoślazu, liścia babki lanc. i 20 g - kwiatu nagietka. Zioła zmieszać, wsypać łyżeczkę na szklankę wrzątku, przestudzić i pić dwa razy dziennie między posiłkami.

DOWCIP ROKU (1991)

— *Kiedy będzie lepiej?*

— *Już było...*

Staruszek portier ... i klucz

Czy dwie osoby różnej płci o różnych nazwiskach mogą się zameldować w jednym hotelowym pokoju? Pytanie aktualne bez względu na to, czy jest to hotel pięciogwiazdkowy, czy zwykły pensjonat gminny. Jak jest u nas - wiadomo. A jak gdzie indziej?

We Francji — nie ma sprawy. Każdy melduje się jak chce i z kim chce. Bez względu na narodowość, wiek, płeć. Jedyny warunek: musi mieć ukończone 18 lat. W praktyce portierzy hotelowi nie zagląдают raczej do dowodów osobistych i paszportów.

Podobnie jest w Belgii. Jeśli masz ukończone 18 lat, ustawodawstwo tego kraju przestaje się interesować tym: co, z kim i gdzie robisz w nocy.

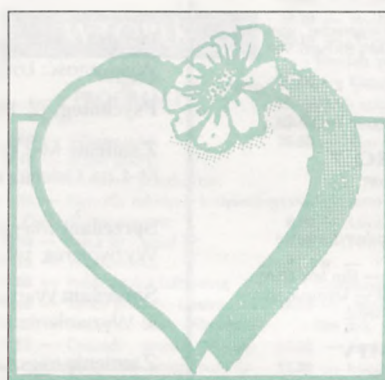
W Irlandii podobnie, choć w sprawie wieku wymagania są oczko wyżej. Paszporty nikogo nie interesują, ale wspólny pokój w hotelu mogą

dostać dwie osoby płci odmiennej i o różnym nazwisku jedynie wówczas, gdy ukończyły 21 lat.

W Danii rygory są ostrzejsze. Para, która nie może podać w kwestionariuszu meldunkowym, że jest małżeństwem, nie dostaje dwuosobowego pokoju. Personel hotelowy sprawdza dokładnie czy dane podane w druku meldunkowym są zgodne z dowodem tożsamości.

Austrii od strony formalnej podobnie. Przepis powiada: „Jeśli portier daje wspólny pokój parze, która nie jest małżeństwem, to czyn ten kwalifikuje się jako stręczycielstwo.” Jednak w praktyce zakazem tym nikt się nie przejmuje.

W Finlandii przepisy są znacznie bardziej ortodoksyjne. Osobom o różnych nazwiskach nie wolno dawać

w hotelach wspólnego pokoju. Kary za naruszenie tego przepisu są bardzo wysokie i przewidują nawet utratę zezwolenia na prowadzenie hotelu.

Grecy są bardziej liberalni. Niby nie wolno w hotelach wynajmować pokoju osobom płci odmiennej o różnych nazwiskach, ale policję interesuje jedynie zgodność danych w paszporcie z kartą meldunkową. Kto z kim śpi - jest dla władz obojętne.

I jeszcze Wielka Brytania. Hotelarze nie są obowiązani odmawiać wspólnego pokoju, ale odnajmujący musi dbać o zachowanie dobrych obyczajów. Jeśli powstaną jakieś powody do zgorszenia, to właściciel hotelu może utracić licencję.

Jesteśmy ciekawi jak to wygląda w hotelach naszego miasta?

TOYOTA PREVIA GL i

Właściciel zastrzega sobie nazwisko. Prędkość maks. 175 km / h. Pojemność silnika 2400 cm sześć, bezpośredni wtrysk paliwa. Kat. II atom. Paliwo — benzyna bezolowiowa. Pojazd ten prezentuje nową generację samochodów służących do przewożenia więcej niż 5-ciu osób, zapewniając wysoki komfort podróży. Wszystkie szyby opuszczane są elektrycznie, klimatyzacja na wszystkich miejscach, tylne fotele obrotowe otwierane szyberdach, przeciwbieżne wycieraczki przedniej szyby. Nadwozie trójdrzwiowe z otwieraną tylną klamą bagażnika 7-osobowe

rys. K. Majcher

Z „ECHEM”
NIE ZGINIESZ